ԱՐՍԱԽՈՍ

SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XIV
Nº 528
Miércoles
17 de
Mayo
de
1989

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Dr. Carlos Saúl Menem

Nuevo Presidente Argentino

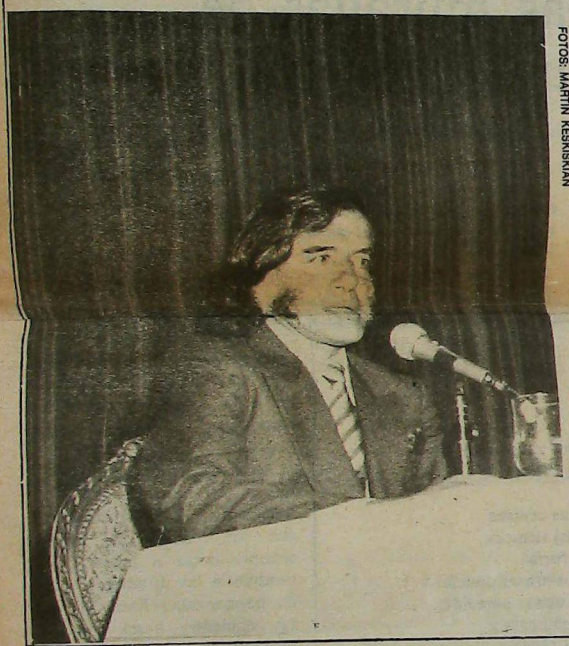

FOTOS: MARTIN KESKISKIAN

El Dr. Carlos Saúl Menem, candidato a la Presidencia de la República Argentina por el Frente Justicialista de Unidad Popular, resultó electo, juntamente con su compañero de fórmula Eduardo Duhalde, por una amplia mayoría de votos.

El Dr. Menem obtuvo el triunfo en todas las provincias argentinas y también en la Capital Federal por una diferencia de más de 2.000.000 de votos sobre su principal oponente, el Dr. Eduardo Angeloz de la Unión Cívica Radical.

El Dr. Menem, según sus propias manifestaciones, continuará el frente de la Provincia de La Rioja, que actualmente gobierna, hasta el 10 de diciembre venidero, en que de acuerdo con los términos constitucionales asumirá la primera magistratura del país.

Nuevas protestas en torno a Artsaj

Moscú, 10 (AP). Nuevamente Stepanakert se vió agitada por los reclamos armenios en torno a la devolución de Artsaj.

Gran parte de la población armenia residente en la zona se ha declarado desafiante de la administración especial dispuesta en enero para la región, reclamando la restauración de los órganis administrativos regionales, así como la desaparición del poder que Azerbaijan ejerce aún sobre la misma.

Aparentemente, el equipó especial designado por Mikail Gorbachov habría fracasado en la negociación emprendida para satisfacer los reclamos armenios sin provocar que los azerbaijanos se lancen a la calle para defender su posesión actual.

En estos momentos se han reiniciado las ofensas y amenazas entre armenios y azerbaijanos, por lo que las autoridades han extendido la vigencia del toque de queda.

Los principales dirigentes regionales, más un sector de los diputados de la región, han lanzado una carta abierta, publicada por la prensa local y dirigida a Gorbachov, en la que declaran su apoyo a las reivindicaciones populares y acusan a la comisión de solidarizarse con Azerbaijan, a la vez que critican el programa de desarrollo nacional porque destina excesivos recursos a la zona de residentes azerbaijanos y nada a la de residentes armenios.

Se han registrado enfrentamientos en los barrios periféricos de Stepanakert, donde los paros serían totales, temiéndose que la extensión de éstos por tiempo indeterminado podría originar situaciones de extrema gravedad.

Las autoridades controlan rigurosamente los distintos accesos ruteros, y se dice que tres civiles y cuatro soldados habrían resultado heridos en estos nuevos enfrentamientos.

El Gobierno y la Iglesia de Armenia envian representantes a la Diáspora

Después de la reunión general que, sobre el terremoto del 7 de diciembre, tuviera lugar en la ciudad de Nueva York los días 5 y 6 de febrero pasado, y que fuera convocada por S.S. Vazken I°, Catolicós de todos los armenios, y que contó con la participación del Catolicós de la Casa de Cilicia, S.S. Karekin II, y representantes de las colectividades armenias de Norte y Sudamérica, el gobierno de la República de Armenia ha designado representantes de alto rango para que visiten a las comunidades armenias de la Diáspora, a fin de coordinar con ellas la ayuda referida a la reconstrucción de las zonas afectadas.

Con este propósito, el día 12 del corriente partieron hacia Canadá, los Estados Unidos los funcionarios Mardin Gazarian, Eduard Hagopian, Levon Sahaguian, bajo la presidencia del presidente del Comité de Relaciones Culturales de Armenia con la Diáspora, Sr. Garlen Dallakian.

Asimismo, durante el mes de junio venidero, visitará la Argentina y Brasil el Vice-Primer Ministro de la República de Armenia, Sr. Vanik Dayan, el Vice-Presidente del Comité de Relaciones Culturales de Armenia con la Diáspora, Sr. Romen Kozmoyan, y el Sr. Georgi Khosroev como Asesor Técnico.

Otras comitivas habrán de visitar a las comunidades armenias de Inglaterra, Francia y Medio Oriente.

Otra noticia nos dice, en este mismo sentido, que una delegación de la República de Armenia se reunió con el Papa para agradecerle la donación de U$S 100,000 en ayuda por los daños causados por el terremoto de diciembre último. La delegación armenia también se encuentra en Italia para agradecer a los funcionarios del gobierno su ayuda para construir un nuevo hospital en Spitak, una de las ciudades más seriamente afectadas por el terremoto.

Importante ayuda canadiense a Armenia

Fuentes autorizadas han informado que la comunidad armenia residente en Canadá reunió 2.700.000 dólares canadienses para acudir en ayuda de las necesidades de Armenia a raíz del reciente terremoto, cifra que se destinará a la concreción de las siguientes obras, de las que ya fueron informados S.S. Vazken I°, y los señores Garlen Dallakian y Emil Kaprielian.

a) Un millón y medio de dólares canadienses se utilizarán para instalar el nuevo hospital en Stepanavan.

b) Ochocientos cincuenta mil dólares canadienses corresponderán a la instalación de un centro tomográfico que permitirá diagnosticar con precisión distintas enfermedades.

Para uso de cada dos aldeas se instalarán pequeños dispensarios por valor de 175.000 dólares canadienses.

San Pablo / Brasil

Armênia: Reconstrução é a palavra de ordem

Com a oferta de uma rede de até 10 escolas maternais a República Armênia, a coletividade brasileira estará colaborando na reconstrução da cidade de Stepanavan, duramente atingida pelo terremoto do início de dezembro do ano passado.

A informação é do Comitê Extraordinário de Auxílio a Nação Armênia, constituído com a finalidade de coordenar o movimento de arrecadação de fundos e gêneros de primeira necessidade para socorro as vítimas da tragédia armênia.

Durante a primeira fase da Campanha SOS Armênia o trabalho coordenado pelo Comitê, que é integrado por líderes da comunidade e não tem vinculações partidárias ou religiosas, teve excelentes resultados e culminou com a arrecadação de 23 toneladas de material doado, além de cinco conteiners de produtos destinados a primeiros socorros, enviados a Armênia no início de janeiro.

Encerrada a primeira fase de atuação do Comitê, surge a necessidade de reconstrução da Armênia e tem início uma segunda etapa.

Durante uma reunião realizada em Nova York, no mês de fevereiro passado, coordenada por S.S. Vasken I - Patriarca e Khatolikós Supremo de de todos os armênios e pelo Patriarca da Cilícia, S.S. Karekin II, foi realizada uma análise da situação da Armênia após a tragédia e discutiram-se as necessidades de reconstrução da Mãe-Pátria. Foi naquela ocasião, que a delegação brasileira, chefiada pelo presidente do Comitê, Varujan Burmaian, aptou pela oferta de uma rede de até 10 escolas pré-primárias a República Armênia, uma contribuição considerada valiosa e adequada.

De volta ao Brasil, o Comitê Extraordinário de Auxílio a Nação Armênia deu os primeiros passos para tornar este compromisso uma realidade.

O projeto das escolas está sendo elaborado pela USP - Universidade de São Paulo, em conjunto com a Universidade da Armênia. Nele está sendo empregado todo o know-how brasileiro na área de ensino e assistência a criança. Num amplo contexto, que proporciona as crianças asistência médica e dentária, além de creche, o Comitê se dispõe a oferecer também, todos os equipamentos técnicos e pedagógicos necessários. Cada escola terá capacidade para atender 200 crianças e a previsão é de que tudo esteja concluído no prazo de dois anos.

O ante-projeto, elaborado pela Escola Experimental da USP será encaminhado a Armênia no início de maio e a comunidade brasileira vê com otimismo a possibilidade de transferir para o exterior técnicas e conhecimentos aqui desenvolvidos, com possibilidades de um intercâmbio cultural muito positivo para ambos os países.

U.G.A.B. colabora com "SOS Armênia"

No Bazar da Pechincha, organizado pelo Departamento Feminino da UGAB, o público encontrou roupas semi novas a preços realmente acessíveis e aproveitou para realizar boas compras.

O Bazar esteve aberto de 10 a 12 de abril passado, e toda a arrecadação foi destinada a Campanha "SOS Armênia".

Gente

Kenarik Boujikian Felipe

Desde janeiro, a advogada Kenarik Boujikian Felipe é a juíza da 34ª Circunscripção, que tem sede em Piracicaba, interior de São Paulo.

Antes de ser juíza, Kenarik Boujikian foi procuradora do Estado, da Assistência Judiciária de São Paulo.

Embora ainda em início de carreira, ela tem demonstrado competência e liderança; sua atuação e a de outras mulheres da coletividade armênia brasileira é motivo de orgulho para a colônia.

Bajo las murallas de la ciudad muerta

(Fragmento)

Rafael Aramian (1921-1978)

Trad. Vartan Mateossian

Esto ha sucedido; es un relato de pretéritos tiempos. Al inicio del otoño, cada vez que los molinos principiaban su labor incesante, descendían cuatro ancianos desde las montañas: abuelo, hijo, nieto y bisnieto. Este parecía el más viejo, el de cabellos más blancos, y su barba llegaba hasta el suelo.

Atravesaban aldeas y ciudades, con sus rostros cual íconos siemre hacia el pueblo. Iban de molino en molino y preguntaban:

-. Hombres, cuando no tenéis granos ¿qué moléis?

Y los molineros, de acuerdo a la costumbre del país, respondían:

-. Luz.

Sonreían los ancianos y llenaban los morrales con luz; atravesaban aldeas y ciudades, con sus rostros cual íconos siempre hacia el pueblo. Ascendían a las montañas, donde permanecían hasta el otoño siguiente, hasta que los molinos reiniciaran su barahúnda y molieran grano y luz.

En la orilla del río, bajo los peñascos, se encuentran los molinos de la ciudad muerta. Hoy están en silencio, derruídos, pero se me antoja que los cuatro ancianos, abuelo, hijo, nieto y bisnieto, han vuelto e inquieren:

-. Hombres, cuando no tenéis granos ¿qué moléis?

Y, en vez de los molineros muertos, son los silenciosos molinos quienes contestan:

-. Luz.

Mi corazón se llena de orgullo y saludo a los ancianos que, con sus rostros cual íconos vueltos hacia mí, marchan hacia la montaña. Y ellos, que jamás han hablado con nadie excepto los molineros, sonríen súbitamente y murmuran:

-. Bendita sea Armenia; aún aún muelen luz.

Poesía

En la tierra ajena
Yo represento la cordura
Soy un extraño personaje místico carente de sonrisa
que inclusive duerme con un ojo alerta

Pero en cuanto oigo el eco de las cenizas
que repercuten en las paredes del tiempo
me arde la sangre, me lleno de furia
y retrocedo a los retratos de mi tierna infancia.
Allí descubro a mi madre y a muchas parecidas
debatiéndose entre recuerdo y memoria.
Enceguecido, clavo la mirada en el cielo.
De pronto me imagino la milenaria piedra, muda,
azuzando con su silencio a la intrusa culebra
que colocó su nido en la alfombra de mi casa,
y a los colosos de URARTA contemplar la hora...
entonces aplaco mi delirio y gano la calma.

Cada madrugada que el sol se presenta en mi ventana
me recuerda que en la tierra ajena, yo represento la cordura,
soy un extraño personaje místico carente de sonrisa
y que inclusive duermo con un ojo alerta.

Rupén Berberian
Buenos Aires 3/4/89

Doctor
Luis H. Vertanessian

Escribano

Florida 375, 4º *TE. 334-5726/28*

Hokehankisd

El miércoles 24 de mayo, a las 19, haremos oficiar en la Catedral San Gregorio El Iluminador, una misa en memoria de nuestro querido esposo, padre y abuelo,

VAHAK ISRAELIAN

en el primer aniversario de su fallecimiento.

Su esposa Hilda Israelian
Sus hijos y nietos

ARMENIA AL DIA

¿Zona económica libre en las regiones devastadas por el terremoto?

La agencia TASS informa acerca de una declaración del Presidente de Planificación del Estado (Bedblan) de Armenia, Mghrdich Mghrdichian, en la que manifiesta que se establecerá una zona económica libre en las regiones devastadas por el terremoto en Armenia, mediante la cual se facilitarán aún más las actividades conjuntas con las empresas extranjeras.

La "zona libre" creará singulares condiciones para la consolidación y ampliación de las relaciones comerciales, disminuirá la carga impositiva, eliminará las restricciones y allanará el ingreso de capitales. Esto constituirá una magnífica oportunidad para la creación de grandes empresas en la Unión Soviética.

"Armenia. Agonía... Esperanza...

Con este título la agencia informativa Armenpress acaba de editar un libro sobre el reciente terremoto, contando para ello con la colaboración de periodistas armenios e ingleses. El texto y las fotos cuentan sobre las consecuencias del desastre. Las ganancias que se produzcan por la venta del libro serán giradas al fondo de ayuda a las víctimas del sismo.

Los hermanos Kevorkian y "Belaya Kost"

Los hermanos Ruben y Jorge Kevorkian estrenaron exitosamente, en Erevan, su última película llamada "Belaya Kost" (Hueso Blanco). El filme plantea complicados problemas de nuestra actualidad: el afan de la gente por cambiar su forma de vida, alejarse de los estereotipos del pasado y hacer resurgir los tradicionales valores humanos tan menospreciados en la actualidad.

Esta película constituye el tercer largometraje de los hermanos Kevorkian y ha sido rodada en los estudios Armenfilm.

Nace una compañía teatral

Con la presentación de la obra "Aventuras del gato Leopoldo", acaba de crearse en Moscú el Teatro-Estudio de Drama Armenio. Su director, Yuri Barseguian, informó a la agencia TASS que el conjunto se propone poner en escena piezas de la literatura clásica rusa y armenia, así como obras de autores modernos. El idioma que utilizarán será el armenio, y actuarán en un local del centro cultural adjunto a la representación permanente del Consejo de Ministros de Armenia en Moscú.

Homenaje a Kusan Dzivaní

En Erevan, y ante crecida cantidad de público, se realizó un acto conmemorativo del arte de Kusan Dzivaní. Conocidos vocalistas y conjuntos musicales interpretaron en el gran salón de conciertos de Erevan, obras del célebre poeta armenio. Kusan Dzivaní creó más de mil canciones en las que le canta al amor, a la patria y al pueblo.

KARASUNK

Con motivo de cumplirse 40 días del fallecimiento de nuestro esposo, padre y abuelo,

ARSEN VANESKEHEIAN

invitamos a la misa de karasunk que se oficiará el domingo 28 del corriente en la Catedral San Gregorio El Iluminador.

Su esposa María Babikian

Hijos Daniel, Ruben y Susana, yerno, Carlos Ashadjian, Nueras, Alicia y María Rosa, y nietos

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438. PISO 7º
T.E.: 40-6809 / 7112 / 49-7049

U. G. A. B.

ARMENIA 1322 - BS. AS.

773-2820 y 771-6500

Municipalidad Ciudad de Buenos Aires
Secretaría de Cultura
Encuentro Coral de Jóvenes
"Coro Shnorhalí"
Centro Cultural General San Martín
Sala A-B
Miércoles 24 de mayo, 20 hs.

LIGA DE JOVENES

CURSO DE FOTOGRAFIA
Adolescentes y Adultos
Gratuito
Apertura 18 de Mayo
Jueves de 19,30 a 21,30
Inscripción Armenia 1322

Taller Libre de Dibujo y Pintura
Gratuito
Adolescentes y Adultos
Profesor Eduardo Markarian
Inscripción: Armenia 1322

Liga 245 de Jóvenes 2330
MUSICA: SERGIO ATHOS
CONTAINER: SONIDO E ILUMINACION
Junin 1095 Cap.
VIDEOS: CV MUSIC 21

Asesoria técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales
ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA
Bme. Mitre 777 7º B. Capital
TE. 49-1942/1886

El mito de la rebelión para justificar el Genocidio armenio

Antranik Chalabian
(The Armenian Mirror-Spectator)

En su editorial de diciembre de 1988, Edward Boghossian, editor de "Armenian Reporter", escribe: "...Uno se pregunta si nuestros hermanos en la Armenia Soviética no han cometido la misma equivocación que nuestro pueblo cometió en la Primera Guerra Mundial, en donde, totalmente desprevenido buscó liberarse mediante una rebelión, poniendo sus esperanzas en la generosidad y "conciencia cristiana" de los poderes europeos".

Esta declaración implica indirectamente que los armenios fueron masacrados durante la Primera Guerra Mundial porque ellos se rebelaron contra el gobierno turco, organizando una sublevación. En otras palabras, Boghossian está culpando a las víctimas del Genocidio antes que a los villanos que asesinaron en masa.

Por empezar, Mr. Boghossian no ha trabajado sobre esta sublevación, en todo caso ocurrida antes del 24 de Abril de 1915, o después. Para refrescar la memoria de los lectores, permítanme mencionar primero algo de lo que ocurrió antes del 24 de Abril de 1915.

1. A principios de abril de 1915, Khalil Pashá, tío del Ministro de Guerra turco Enver Pashá, comandando 16000 soldados regulares turcos y 8000 irregulares curdos y persas, vino desde Mosul y basándose en un supuesto "Plan Ararat", hizo un intento de exterminar primero a los armenios del Oriente (Rusia), empezando por los armenios de Turquía. Afortunadamente el comandante de las tropas armenias en el ejército zarista, Antranik Ozanian, salvó la situación después de que las tropas rusas fueron masacradas en Dilman. Antranik, quien junto con el general Thomas Nazarbekian había tomado la tarea de obstruir el avance de las fuerzas turcas, finalmente derrotó a las fuerzas de Khalil el 18 de Abril de 1915.

2. El Genocidio armenio, generalmente aceptado como iniciado el 24 de Abril de 1915, en realidad se estima que se inició 3 semanas antes cuando el gobierno turco despachó a Jevdet Bey a Van como gobernador de Vaspuragán. Su misión era el aniquilamiento de los armenios. Jevdet empezó echando afuera a los habitantes de las aldeas fronterizas, para luego cortar las comunicaciones entre las aldeas. Después fue acorralando a los líderes armenios de Van. Ishkhan fue muerto en el camino a Shatakh; Arshak Vramian fue arrestado y nunca más se lo volvió a ver; Aram Manukian fue llamado a consulta con Jevdet, pero afortunadamente, gracias al aviso del cochero armenio que lo llevaba, volvió la espalda y se salvó. Los armenios sobrevivientes de las aldeas, que trataron de buscar refugio en Van, fueron asesinados. Aquellos que salieron con vida, cuando llegaron a la ciudad contaron acerca de la masacre.

Los vanetzí, bajo el mando de Armenak Yegarian, estuvieron haciendo preparativos para la defensa de Aibestan, donde estaban los cuarteles armenios. Durante la batalla siguiente, que duró casi un mes, los armenios de Van -no obstante su escasa preparación técnica- derrotaron a los turcos. Jevdet Bey salvó su cuello porque escapó a Estambul.

Los historiadores turcos y sus seguidores, tratan de justificar el Genocidio armenio de 1915 o, simplemente, negar su existencia, refiriéndose a los hechos de Van como "la rebelión armenia en Van", manifestando que los armenios fueron masacrados porque se rebelaron en Van.

Sin embargo, los críticos concluyen en que las deportaciones y masacres fueron calculadas, y que constituyen crímenes brutales e irresponsables. Jevdet, quien puso a los armenios cautivos bajo las patas de sus caballos, no quedándoles otra alternativa -a los armenios de Vaspuragán- que armarse y defenderse por sí mismos. En palabras del Reverendo Arsen A. Keurkizian, "él (Jevdet) fue simplemente un monstruo, bestial y despiadado".

3. En setiembre de 1914, los armenios de Rusia organizaron unos pocos miles de voluntarios para combatir junto a las fuerzas zaristas contra Turquía. (En 1916 los turcos-armenios hicieron un movimiento similar sobre el frente palestino). Esto fue en represalia por la perversidad del gobierno turco en las masacres de Bayazit y Alashkert, siguientes a la guerra ruso-turca de 1877/78; y en despecho porque miles de voluntarios armenios habían peleado con las fuerzas turcas contra Rusia; también estaban latentes las masacres en Hamidian, 1895, en Sassoun en 1894; otra vez en Sassoun en 1904; en Adana en 1909, etc.

4. El 28 de marzo de 1915, menos de un mes antes del 24 de Abril, algunos gendarmes turcos se presentaron en el hogar de Sebastatzí Murad, en Koutun, diciendo que el alcalde de Sivas (Sebastia), Alan Bey, deseaba verlo (éste fue el mismo tipo de invitación formulada a Aram y a otros líderes de Van, unos días después). Murad, presintiendo lo que pasaría, le jugó una trampa a los soldados turcos y huyó, salvado así su vida.

Estos son algunos de los hechos o incidentes referidos al Genocidio armenio, que tuvieron lugar antes del 24 de Abril de 1915. En cuanto a los hechos después del 24 de Abril, cuando el Genocidio estuvo en pleno desarrollo, permitanme sólo mencionar que los armenios de Musa Dagh, Urfá, Shabin Karahisar y Van (como ya lo mencionara), resistieron las deportaciones y prefirieron la muerte en sus hogares antes que en el desierto.

¿Pueden algunos de estos actos, de antes o después del 24 de Abril, ser considerados rebelión?. Si el gobierno turco desató brigadas de curdos, turcos, tártaros y circasianos para exterminar a los armenios, y si un puñado de corajudos armenios resistieron a las hordas asesinas en unos pocos esfuerzos de defensa propia ¿pueden semejantes intentos por sobrevivir ser llamados rebelión? Si no, por qué Mr. Boghossian -por una vez en su vida- no condena a los turcos por perversos, después de siglos de desgobierno, en vez de tratar de buscar culpas del lado de los armenios?

Durante la Primera Guerra Mundial, nosotros pretendimos poner nuestra esperanza en los aliados y que ellos, con su poder, nos liberaran y apoyaran la autonomía del pueblo armenio, en caso de una victoria sobre los turcos. ¿No era esta una justa y comprensible aspiración?.

Los turcos fabricaron el pretexto de que casi 3000 armenios voluntarios del frente caucasiano habían peleado contra ellos, para así justificar sus actos criminales y confundir a la opinión mundial. Ellos no mencionan, lógicamente, que 300.000 jóvenes armenios fueron a pelear junto a las fuerzas turcas y que todos ellos fueron asesinados. Ellos culpan también a los comités revolucionarios armenios (Partidos Políticos) por su lucha de liberación del insufrible yugo turco. En realidad, el llamado "Movimiento Revolucionario Armenio", era un movimiento de autodefensa contra la persistente persecución a los campesinos armenios en las provincias orientales. La persecución, opresión y masacre de inocentes en las aldeas armenias, fue una práctica común en Turquía mucho antes de la Primera Guerra Mundial. En mi libro titulado **"El General Antranik y el Movimiento Revolucionario Armenio"**, yo cito once documentos que prueban que el Genocidio armenio fue planeado mucho antes del estallido de la Primera Guerra

Mundial. En otras palabras, los armenios igualmente iban a ser masacrados aunque no hubieran cometido ningún error, aún cuando no hubieran contribuido con ni un solo voluntario a las fuerzas zaristas.

La formación de los partidos políticos armenios durante las últimas dos décadas del siglo XIX, fue la consecuencia directa del desgobierno turco en las décadas anteriores. Los armenios, que constituyeron una nación de 6.000.000 de habitantes en el siglo XI d. C., fueron reducidos a sólo 2.620.000 -antes de la formación de los grupos políticos- en lugar de multiplicar o por lo menos de cuplicar esta cantidad durante estos 900 años. ¿Es que no esperaron bastante los armenios (900 años) para formar sus partidos políticos y luchar por la liberación? ¿Pueden ellos esperar, todavía, cuando fueron erradicados de la faz de la tierra?.

Mr. Boghossian lanza la misma acusación sobre líderes rusos y armenios, y sobre los intelectuales, con referencia al tema de Gharabagh, diciendo que **"no se eligió el momento oportuno para reclamar la anexión de Gharabagh"**.

Supongamos que él actúa rectamente en este caso particular. Sin embargo, debe entenderse que la actitud de los azeríes turcos frente a los armenios sería diferente si el reclamo por Gharabagh se hubiera formulado dentro de 10 años?.

Las purgas de Sumgait y Kirovakán han probado que 70 años de lavado de cerebro y adoctrinamiento marxista no han cambiado en nada los bestiales instintos turcos, sea seljuk, otomano o azerí.

El punto de vista de Edward Boghossian sobre los asuntos armenios no difiere mucho de la postura turca sobre el Genocidio. Una y otra vez él culpa a los armenios de sus sufrimientos como una consecuencia de sus equivocaciones o rebeldías, pero no condena nunca -ni siquieras las menciona- las horrendas atrocidades que nuestros enemigos perpetraron sobre el inocente e indefenso pueblo armenio sin distinción de edades.

¿Cuándo va, Edward Boghossian, a empezar a actuar y a pensar como armenio?

Electrónica DE LA PAZ
de Esteban Minassian
SERVICE
REFORMA A BINORMA
AUDIO - VIDEO - T.V.
RETIRAMOS A DOMICILIO
Ciudad de la Paz 1782 - Capital Federal
National Panasonic
PHILCOLOR PHILCO
Talent ITT
JVC GRUNDIG
NEC PHILIPS
783-1109 / 785-6646

El mito de la rebelión para justificar el Genocidio armenio

Antranik Chalabian
(The Armenian Mirror-Spectator)

En su editorial de diciembre de 1988, Edward Boghossian, editor de "Armenian Reporter", escribe: "...Uno se pregunta si nuestros hermanos en la Armenia Soviética no han cometido la misma equivocación que nuestro pueblo cometió en la Primera Guerra Mundial, en donde, totalmente desprevenido buscó liberarse mediante una rebelión, poniendo sus esperanzas en la generosidad y "conciencia cristiana" de los poderes europeos".

Esta declaración implica indirectamente que los armenios fueron masacrados durante la Primera Guerra Mundial porque ellos se rebelaron contra el gobierno turco, organizando una sublevación. En otras palabras, Boghossian está culpando a las víctimas del Genocidio antes que a los villanos que asesinaron en masa.

Por empezar, Mr. Boghossian no ha trabajado sobre esta sublevación, en todo caso ocurrida antes del 24 de Abril de 1915, o después. Para refrescar la memoria de los lectores, permítanme mencionar primero algo de lo que ocurrió antes del 24 de Abril de 1915.

1. A principios de abril de 1915, Khalil Pashá, tío del Ministro de Guerra turco Enver Pashá, comandando 16000 soldados regulares turcos y 8000 irregulares curdos y persas, vino desde Mosul y basándose en un supuesto "Plan Ararat", hizo un intento de exterminar primero a los armenios del Oriente (Rusia), empezando por los armenios de Turquía. Afortunadamente el comandante de las tropas armenias en el ejército zarista, Antranik Ozanian, salvó la situación después de que las tropas rusas fueron masacradas en Dilman. Antranik, quien junto con el general Thomas Nazarbekian había tomado la tarea de obstruir el avance de las fuerzas turcas, finalmente derrotó a las fuerzas de Khalil el 18 de Abril de 1915.

2. El Genocidio armenio, generalmente aceptado como iniciado el 24 de Abril de 1915, en realidad se estima que se inició 3 semanas antes cuando el gobierno turco despachó a Jevdet Bey a Van como gobernador de Vaspuragán. Su misión era el aniquilamiento de los armenios. Jevdet empezó echando afuera a los habitantes de las aldeas fronterizas, para luego cortar las comunicaciones entre las aldeas. Después fue acorralando a los líderes armenios de Van. Ishkhan fue muerto en el camino a Shatakh; Arshak Vramian fue arrestado y nunca más se lo volvió a ver; Aram Manukian fue llamado a consulta con Jevdet, pero afortunadamente, gracias al aviso del cochero armenio que lo llevaba, volvió la espalda y se salvó. Los armenios sobrevivientes de las aldeas, que trataron de buscar refugio en Van, fueron asesinados. Aquellos que salieron con vida, cuando llegaron a la ciudad contaron acerca de la masacre.

Los vanetzí, bajo el mando de Armenak Yegarian, estuvieron haciendo preparativos para la defensa de Aibestan, donde estaban los cuarteles armenios. Durante la batalla siguiente, que duró casi un mes, los armenios de Van -no obstante su escasa preparación técnica- derrotaron a los turcos. Jevdet Bey salvó su cuello porque escapó a Estambul.

Los historiadores turcos y sus seguidores, tratan de justificar el Genocidio armenio de 1915 o, simplemente, negar su existencia, refiriéndose a los hechos de Van como "la rebelión armenia en Van", manifestando que los armenios fueron masacrados porque se rebelaron en Van.

Sin embargo, los críticos concluyen en que las deportaciones y masacres fueron calculadas, y que constituyen crímenes brutales e irresponsables. Jevdet, quien puso a los armenios cautivos bajo las patas de sus caballos, no quedándoles otra alternativa -a los armenios de Vaspuragán- que armarse y defenderse por sí mismos. En palabras del Reverendo Arsen A. Keurkizian, "él (Jevdet) fue simplemente un monstruo, bestial y despiadado".

3. En setiembre de 1914, los armenios de Rusia organizaron unos pocos miles de voluntarios para combatir junto a las fuerzas zaristas contra Turquía. (En 1916 los turcos-armenios hicieron un movimiento similar sobre el frente palestino). Esto fue en represalia por la perversidad del gobierno turco en las masacres de Bayazit y Alashkert, siguientes a la guerra ruso-turca de 1877/78; y en despecho porque miles de voluntarios armenios habían peleado con las fuerzas turcas contra Rusia; también estaban latentes las masacres en Hamidian, 1895, en Sassoun en 1894; otra vez en Sassoun en 1904; en Adana en 1909, etc.

4. El 28 de marzo de 1915, menos de un mes antes del 24 de Abril, algunos gendarmes turcos se presentaron en el hogar de Sebastatzí Murad, en Koutun, diciendo que el alcalde de Sivas (Sebastia), Alan Bey, deseaba verlo (éste fue el mismo tipo de invitación formulada a Aram y a otros líderes de Van, unos días después). Murad, presintiendo lo que pasaría, le jugó una trampa a los soldados turcos y huyó, salvado así su vida.

Estos son algunos de los hechos o incidentes referidos al Genocidio armenio, que tuvieron lugar antes del 24 de Abril de 1915. En cuanto a los hechos después del 24 de Abril, cuando el Genocidio estuvo en pleno desarrollo, permitanme sólo mencionar que los armenios de Musa Dagh, Urfá, Shabin Karahisar y Van (como ya lo mencionara), resistieron las deportaciones y prefirieron la muerte en sus hogares antes que en el desierto.

¿Pueden algunos de estos actos, de antes o después del 24 de Abril, ser considerados rebelión?. Si el gobierno turco desató brigadas de curdos, turcos, tártaros y circasianos para exterminar a los armenios, y si un puñado de corajudos armenios resistieron a las hordas asesinas en unos pocos esfuerzos de defensa propia ¿pueden semejantes intentos por sobrevivir ser llamados rebelión? Si no, por qué Mr. Boghossian -por una vez en su vida- no condena a los turcos por perversos, después de siglos de desgobierno, en vez de tratar de buscar culpas del lado de los armenios?

Durante la Primera Guerra Mundial, nosotros pretendimos poner nuestra esperanza en los aliados y que ellos, con su poder, nos liberaran y apoyaran la autonomía del pueblo armenio, en caso de una victoria sobre los turcos. ¿No era esta una justa y comprensible aspiración?.

Los turcos fabricaron el pretexto de que casi 3000 armenios voluntarios del frente caucasiano habían peleado contra ellos, para así justificar sus actos criminales y confundir a la opinión mundial. Ellos no mencionan, lógicamente, que 300.000 jóvenes armenios fueron a pelear junto a las fuerzas turcas y que todos ellos fueron asesinados. Ellos culpan también a los comités revolucionarios armenios (Partidos Políticos) por su lucha de liberación del insufrible yugo turco. En realidad, el llamado "Movimiento Revolucionario Armenio", era un movimiento de autodefensa contra la persistente persecución a los campesinos armenios en las provincias orientales. La persecución, opresión y masacre de inocentes en las aldeas armenias, fue una práctica común en Turquía mucho antes de la Primera Guerra Mundial. En mi libro titulado **"El General Antranik y el Movimiento Revolucionario Armenio"**, yo cito once documentos que prueban que el Genocidio armenio fue planeado mucho antes del estallido de la Primera Guerra

Mundial. En otras palabras, los armenios igualmente iban a ser masacrados aunque no hubieran cometido ningún error, aún cuando no hubieran contribuido con ni un solo voluntario a las fuerzas zaristas.

La formación de los partidos políticos armenios durante las últimas dos décadas del siglo XIX, fue la consecuencia directa del desgobierno turco en las décadas anteriores. Los armenios, que constituyeron una nación de 6.000.000 de habitantes en el siglo XI d. C., fueron reducidos a sólo 2.620.000 -antes de la formación de los grupos políticos- en lugar de multiplicar o por lo menos de cuplicar esta cantidad durante estos 900 años. ¿Es que no esperaron bastante los armenios (900 años) para formar sus partidos políticos y luchar por la liberación? ¿Pueden ellos esperar, todavía, cuando fueron erradicados de la faz de la tierra?.

Mr. Boghossian lanza la misma acusación sobre líderes rusos y armenios, y sobre los intelectuales, con referencia al tema de Gharabagh, diciendo que **"no se eligió el momento oportuno para reclamar la anexión de Gharabagh"**.

Supongamos que él actúa rectamente en este caso particular. Sin embargo, debe entenderse que la actitud de los azeríes turcos frente a los armenios sería diferente si el reclamo por Gharabagh se hubiera formulado dentro de 10 años?.

Las purgas de Sumgait y Kirovakán han probado que 70 años de lavado de cerebro y adoctrinamiento marxista no han cambiado en nada los bestiales instintos turcos, sea seljuk, otomano o azerí.

El punto de vista de Edward Boghossian sobre los asuntos armenios no difiere mucho de la postura turca sobre el Genocidio. Una y otra vez él culpa a los armenios de sus sufrimientos como una consecuencia de sus equivocaciones o rebeldías, pero no condena nunca -ni siquieras las menciona- las horrendas atrocidades que nuestros enemigos perpetraron sobre el inocente e indefenso pueblo armenio sin distinción de edades.

¿Cuándo va, Edward Boghossian, a empezar a actuar y a pensar como armenio?

Electrónica DE LA PAZ
de Esteban Minassian
SERVICE
REFORMA A BINORMA
AUDIO - VIDEO - T.V.
RETIRAMOS A DOMICILIO
Ciudad de la Paz 1782 - Capital Federal
National Panasonic
PHILCOLOR PHILCO
Talent ITT
JVC GRUNDIG
NEC PHILIPS
783-1109 / 785-6646

Armenia: arte y tradición salvados del terremoto

En Leninakan, la principal ciudad afectada, se encara la reconstrucción de los monumentos dañados en su reserva museo

Leninakan y su belleza arquitectónica

Ya en otras oportunidades nos hemos ocupado de los trabajos periodísticos de Marilyn Tcharian. El que hoy reproducimos, aparecido en La Prensa del domingo 7 de mayo, Marilyn ha tomado como tema aspectos del tesoro artístico y tradicional de Armenia que se salvaron de la destrucción ocasionada por el reciente terremoto.

Erevan, la capital, es una ciudad moderna; hace setenta años era apenas una aldea de poco más de 30.000 habitantes. La mayor parte de sus iglesias fue demolida en los años que siguieron a la sovietización, durante la sangrienta dictadura stalinista. De sus antiguas construcciones civiles sólo quedan algunos edificios aislados en medio de la moderna urbanización.

Para encontrarse con uno de los emprendimientos más serios de restauración urbana, civil y religiosa, debemos dirigirnos hacia el extremo noroeste de la república, donde se levanta la segunda ciudad de Armenia, Leninakán, con más de 230.000 habitantes hasta el trágico terremoto del 7 de diciembre pasado, que cobró más de 50.000 víctimas fatales.

Antigua Gumairí de los armenios, se denominó Alexandropol entre los años 1840 y 1926, y lleva el actual nombre de Leninakán desde esta última fecha.

Leninakán está situada en la llanura de Shirak, a más de 1.500 mts. de altura sobre el nivel del mar, sobre la márgen izquierda del río Ajurian, con temperaturas extremas de 34 grados centígrados en verano y 35 bajo cero en invierno.

Leninakán es un importante nudo de comunicaciones camineras y ferroviarias. A ella llegan los trenes internacionales que cruzan la frontera turca después de atravesar los territorios de Armenia occidental, donde ya no hay armenios como consecuencia del Genocidio del 24 de Abril de 1915. El aeropuerto la une directamente con los principales centros poblados del Cáucaso y las estaciones balnearias del mar Negro.

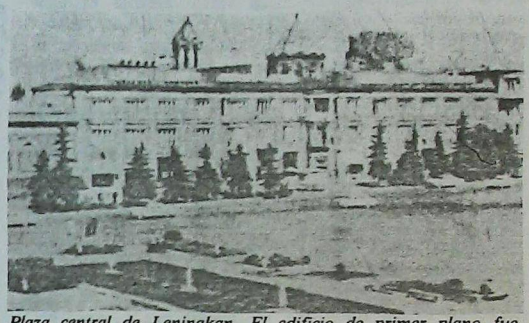

Plaza central de Leninakan. El edificio de primer plano fue muy dañado por el terremoto y será demolido.

Leninakán ocupa una superficie de casi 40 klm. cuadrados, con serios problemas de expansión frente a la necesidad de salvaguardar la producción de las fértiles tierras que rodean a la ciudad. Su edificación en una zona altamente sísmica limita también su ampliación en altura, aunque la tragedia del último terremoto ha demostrado en qué medida fueron trasgredidas las medidas de prevensión en la construcción de edificios de altura antisísmicos.

El atractivo principal de Leninakán desde el punto de vista turístico es la posibilidad de apreciar el estilo arquitectónico armenio del Cáucaso de mediados y fines del siglo pasado. La anexión a Rusia en 1928 inició una época de relativa seguridad, que impulsó en gran medida la construcción.

Leninakán y su belleza arquitectónica

Se destacan la iglesia de la Madre de Dios (1837), la de San Salvador, el edificio del Colegio de Comercio 1902), las mansiones de las familias Vanetsian y Joietsian, la vivienda de dos plantas del maestro constructor Tatos Antikian (1835-1899), el cielo-raso de cuyo sótano, construido en piedras dispuestas horizontalmente, es una maravilla viva de la arquitectura popular.

La antigua mansión de los Isahakian, construída hacia el año 1820, ha sido transformada en Museo dedicado al poeta Avedik Isahakian (1875-1957).

Especial atractivo y misteriosa existencia revisten los túneles y construcciones medievales enfrente de la fortaleza Negra (Sev Pert).

No lejos de Leninakán, pero del otro lado de la frontera turca, se hallan las ruinas de Ani, la capital armenia medieval de los reyes Bagraduní. Su estilo habría de influir definitivamente en las construcciones de Gumairí. Así, por ejemplo, entre 1858 y 1876 se construía en la ex Alexandropol la iglesia del Salvador, siguiendo las elegantes líneas de la Catedral de Ani. La maciza construcción de 36 mts. de altura resistió airosamante el terremoto de 1926 pero fue abatida por el del 7 de diciembre último.

Las casas de las principales familias de fines del siglo pasado son admiradas hoy por la decoración de sus frentes y de sus entradas principales, así como también por la fina terminación de sus característicos balcones que miran a los patios internos.

Las 140 hectáreas que constituyen el barrio antiguo de Leninakán han sido transformadas en zona de reserva-museo urbano, preservada, para la posteridad como último ejemplo de arquitectura civil armenia del siglo XIX. Según el arquitecto principal de Leninakán, director de la reserva-museo de Gumairí, Sashur Kalashian, uno de los autores del monumental complejo de homenaje a los mártires armenios de 1915 que se levanta en Erevan, lo primordial es conservar la funcionalidad de los antiguos edificios e integrarlos a la vida moderna de la ciudad.

El terrible temblor de tierra del 7 de diciembre redujo a ruinas más del 80 % de Leninakán. La zona menos perjudicada fue el barrio antiguo, el centro de la ex Alexandropol. La tragedia parece no haber abatido a un pueblo acostumbrado a los contratiempos y las desgracias. La sabiduría y previsión de los antiguos maestros constructores ha permitido preservar un acervo arquitectónico, que sin duda habrá de renovar los atractivos turísticos de la reconstruida Leninakán, antigua y eterna Gumairí de los armenios.

Marilyn Reina Tcharian

Obras de restauración de la Iglesia del Salvador, en la Reserva-Museo de Leninakan (Gumairí).

EL LIBRO DE LA COCINA ARMENIA

Las mejores Recetas Armenias en Comidas y Repostería
En venta: Niceto Vega 4779
771-2520

Koulaksizian Hnos. S.A.
FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560-(1678)CASEROS
TE. 750-5883/3501/4632

SINTONICE AUDICION CULTURAL TEKEYAN
La cultura y el quehacer de la armenidad
Domingos de 10,5 a 11 horas.
CX. 10 Radio Continente (Uruguay)
(735 khz. al lado de Radio Mitre)

¿Cuál es la verdad?

El tema de la transición hasta el 10 de diciembre, en que el saliente presidente de los argentinos hará entrega de la banda presidencial al candidato electo, ha dado lugar a que se tejan una serie de rumores sombríos a que se abriguen dudas y temores con respecto a lo que ocurriría en ese lapso de casi seis meses.

Las dos notas que aquí publicamos presentan, cada una de ellas, distintos aspectos referidos a ese período que nos aguarda.

Las sometemos al juicio del lector.

Advertencia ignorada

Por Alvaro C. Alsogaray (La Nación)

El 27 de mayo de 1988, es decir, hace prácticamente un año, **La Nación** publicó bajo el título "Un dilema de hierro: reconocer la quiebra o impulsar la inflación", un artículo mío que contenía un documentado pronóstico y una clara advertencia acerca de la posibilidad de una crisis financiera. Esa advertencia como otras anteriores, fue ignorada por políticos y dirigentes del Gobierno y de la oposición, con responsabilidades en los problemas tratados. Hoy la situación prevista en aquel trabajo se está precipitando, y la advertencia es más válida que nunca.

La inflación se encamina aceleradamente hacia la hiperinflación. El primer estallido se produjo en el mercado de cambios. En estos momentos están explotando los precios. Pronto ocurrirá lo mismo con las tarifas oficiales. Por último se desbordarán las demandas salariales, en medio de una creciente insatisfacción social. Creo conveniente reproducir por cortesía de La Nación, el texto publicado en aquella oportunidad, como una demostración de que el razonamiento seguido era correcto, y que debería ser tenido en cuenta frente a la grave emergencia que estamos viviendo, para evitar males mayores en el futuro.

En la reproducción citada intercalo, después de las cifras correspondientes al 27 de mayo de 1988, las registradas al 30 de abril de 1988. Ello facilitará al lector la comparación y le permitirá ver que la evolución prevista se ha cumplido casi matemáticamente. En particular el pronóstico acerca del aumento de los precios fue notablemente exacto: el 400 por ciento estimado resultó el 416 por ciento. Esto debería hacer pensar que los acontecimientos previstos en aquella advertencia tienen una alta probabilidad de producirse. Y ya no sé si a esta altura pueden, como era posible hace un año, ser evitado.

Lo dicho el 27 de mayo de 1988

En repetidas oportunidades, por todos los medios de comunicación a mi alcance, he formulado precisos pronósticos en distintos campos, los cuales han sido vistos como exageraciones, derrotismo o juego político. Un diputado no vaciló incluso en calificarlos como "estupideces". En otros casos se me ha aplicado el mote de "agorero". Pero la realidad termina por imponerse y generalmente me da la razón. Recuérdese, por ejemplo, que fui casi el único crítico desde el primer momento del Plan Austral, anticipando su fracaso contra la opinión de ilustrados economistas nacionales y extranjeros. Si se me hubiera escuchado entonces, el país se habría ahorrado muchos de los males que experimenta actualmente.

El rasgo saliente de esa crisis reside en la virtual quie-

(Cont. en Pág. 8)

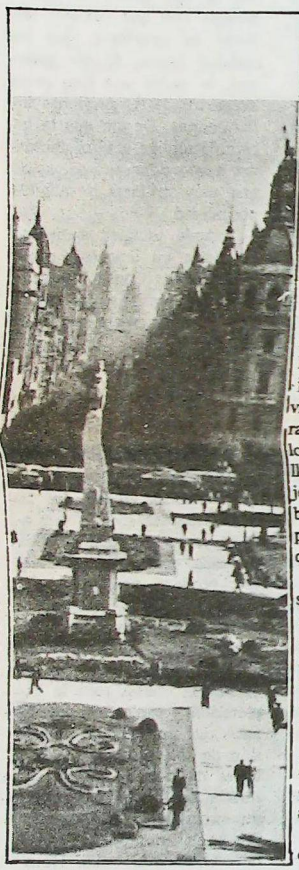

Esta crísis económica no es el fin del mundo

Enrique Arenz (La Prensa)

Hasta hace muy poco el argentino medio se despreocupaba del empeoramiento de nuestra antigua crisis económica, y cuando algún economista o pensador serio anticipaba lo que podía llegar a ocurrir si no hacíamos algo para impedirlo, se los tildaba de de economicistas y agoreros.

Pues bien, la realidad se sacó la careta de niña boba que nosotros mismos le habíamos puesto y nos hizo **¡buuh...!** con su aliento fétido.

Soy un observador de las reacciones humanas frente a los fenómenos económicos y juro que nunca antes había visto tanta angustia en las caras de la gente como durante los últimos días de abril. Vi llorar acongojada a una mujer y me dí cuenta de que habíamos sumado un nuevo problema social a los muchos que ya teníamos: **el pánico.**

Reconocer -o asumir, como se dice ahora- la crisis económica en su dramática realidad, es ciertamente un hecho beneficioso. Pero pasar de la frivolidad al pánico equivale a empeorar la situación. Y es evidente que la percepción popular de los síntomas terminales de nuestra crisis ha provocado una sicósis colectiva más amenazadora que aquélla.

Es comprensible. Los hechos se precipitaron en la última semana de abril en terrible aluvión. El dolar supera los 100 australes, la inflación se descontrola, las tasas pasan de mil por ciento, algunos supermercados suspenden sus ventas con tarjetas de crédito, el jueves 28 los bancos no pueden entregar efectivo, algunos diarios anuncian la reducción de sus páginas por no poder absorver los aumentos del papel ni los altos costos de los insumos importados.

Pero los rumores aterrorizan aún más: se dice que los comercios están cerrando sus puertas, que hay desabastecimiento, que se avecina el derrumbe de todo el sistema financiero, que se están adoptando severas medidas de seguridad en supermercados ante supuestos planes de saqueos organizados por la subversión; se habla de desbordes sociales, de la renuncia del Presidente, de un paro de los transportes, de la falta de medicamentos y de atención médica; se anticipa un seguro triunfo de Carlos Menem seguido de puebladas en todo el país, se afirma que cuantiosas fortunas en dólares se han fugado al Uruguay en los últimos días, y se dice que los turistas extranjeros se llevan hasta nuestro azúcar aprovechando el cambio favorable.

¡Mi Dios, cuántas cosas se dicen!. ¿Quién puede resistir semejante chubasco?. Mucho de esto que se dice es cierto, pero mucho también es falso.

Los que echan leña al fuego

En medio de este bombardeo de sucesos y presagios fatalistas, nuestra clase dirigente no se distinguó precisamente por su lucidez y originalidad. En lugar de llevar tranquilidad a la opinión pública se dedicó a expandir la alarma y el desconcierto.

El 22 de abril el Secretario General de la C.G.T. denuncia la existencia de un plan desestabilizador promovido por los "centros financieros internacionales con el propósito de desatar un estallido social que impida el triunfo peronista en las elecciones del 14 de mayo".

La Juventud Radical, que ya debería haber aprendido algo, declara: "El verdadero enemigo está en la oligarquía, las multinacionales, el poder financiero internacional y en los sectores nacionales aliados a éstos, que lucran especulan-

(Cont. en Pág. 8)

. Remises
. Sepelios
. Traslados
CASA Rivera
CORALLC, CUFARO Y CIA.
Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
Av. Córdoba 4902- T.E.: 773-2800/772-3288

Para las cuatro estaciones y todas las edades
Lanas "Hetesia"

Confitería "Armenia"
PRODUCTOS ORIENTALES
TE. 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Cánning) 1317

Թուրքիոյ փոքրամասնական դպրոցները իրենց դռները կը փակեն աշակերտի չգոյութեան պատճառաւ

«Կիւնէշ»ի մէջ Նուրայ Գալճըի ստորագրութեամբ լոյս տեսած է յօդուած մը, որուն մէջ կը պնդուի թէ՝ փոքրամասնական վարժարանները, մասնաւորաբար յունական դպրոցները առանց աշակերտի մնացած են, ոմանք իրենց դռները փակած են աշակերտի սպառումով, ուրիշներ ալ այնքան քիչ աշակերտ ունին, որ իւրաքանչիւր աշակերտի փոխարէն երկու երեք ուսուցիչ կ'իյնայ:

Փոքրամասնական վարժարաններուն մէջ պայմանները աւելի լաւ են, ուսուցիչները աւելի որակաւոր են պետական դպրոցի մը հետ բաղդատմամբ. այս վարժարանները աւելի բարձր մակարդակի վրայ են, հակառակ ատոր առանց աշակերտի մնացած են: Ատոր փոխարէն աշակերտները դժգոհութիւն չունին եւ կը յայտնեն, թէ ուսուցիչները աւելի լաւ կը զբաղին իրենցմով: Միւս կողմէ թրքերէնի ուսուցիչներն ալ սապէս կ'արտայայտուին. «Մենք շատ քիչ դրամով կ'աշխատինք, քանի որ մեր ամսաթոշակը պետութենէն կը ստանանք: Բայց մեր պարտականութիւնը պիտի շարունակենք նոյնիսկ եթէ մէկ աշակերտ մնայ: Մեր նպատակն է թուրք մշակոյթը լաւագոյն կերպով ծանօթացնել այս աշակերտներուն»:

Թերթը կը հրատարակէ յունական եւ հայկական դպրոցներու աշակերտութեան թիւը: Յունական 23 վարժարաններէն հինգը աշակերտ չունին, միւսներուն ալ աշակերտներու թիւը շատ խեղճ է: Ամենէն շատ աշակերտ ունեցողն է Զափիւն լիսէն, 89 աշակերտի ուսում կը ջամբէ: Բոլոր դպրոցներու ընդհանուր գումարն է 451 աշակերտ:

Տրուած է նաեւ հայկական դպրոցներուն ցանկը, հետեւեալ կերպով. Սամաթիա Անարատ Յղութիւն՝ 56, Պէզազեան՝ 136, Թարգմանչաց՝ 40, Ներսէսեան՝ 99, Բանկալթը Անարատ Յղութիւն՝ 96, Սէմէրճեան Ճեմարան՝ 25, Լեւոն Վարդուհեան՝ 140, Պոմոնթի Մխիթարեան՝ 57, Գալֆայեան՝ 90, Եշիլգիւղ Նախակրթարան՝ 219, Գարակէօզեան՝ 143, Տատեան (Նախակրթարան)՝ 178, Սահակեան (Նախակրթարան)՝ 327, Պէզճեան միջնակարգ (Նախակրթարան)՝ 218, Մխիթարեան (Նախակրթարան)՝ 298, Էսայեան Լիսէ (Նախակրթարան)՝ 121, Ֆէրիգիւղ Միջնակարգ (Նախակրթարան)՝ 485, Արամեան-Ունճեան Միջնակարգ (Նախակրթարան)՝ 201, Պէզճեան միջնակարգ՝ 56, Սահակեան Լիսէ՝ 239, Տատեան միջնակարգ՝ 262, Ֆէրիգիւղի միջնակարգ՝ 146, Մխիթարեան լիսէ՝ 84, Էսայեան լիսէ՝ 177, Կեդրոնական լիսէ՝ 179, Արամեան-Ունճեան միջնակարգ՝ 56, Ս. Խաչ Դպրեվանք՝ 144:

Թերթին կողմէ հայկական վարժարաններու համար տրուած ընդհանուր գումարը 4824 է: Այս թիւը չի համապատասխաներ Պատրիարքարանի այս տարուան օրացոյցին մէջ տրուած թիւին, որ 4431 է եւ բնականաբար ճիշդըն է: Կը թուի թէ՝ «Կիւնէշ»ի յօդուածագիրը սխալ մը ըրած է նախակրթարաններն ու միջնակարգերը իրար խառնելով:

«ՄԱՐՄԱՐԱ»

ԳԱՆԱՏԱ

Աղիտահար Հայաստանի Օգնութիւն

Կիմանանք լաւատեղեակ աղբիւրներէ թէ գանատահայ գաղութի 2 միլիոն 700 հազար գանատական տոլարի հանգանակութիւնը պիտի յատկացուի հետեւեալ ծրագիրներուն, որոնց բովանդակութիւնը հաղորդուած է Ամենայն Հայոց Վեհին, Կարլէն Դալլաքեանի եւ Էմիլ Գաբրիէլեանի:

ա. Գանատահայութենէն հանգանակուած 2,7 միլիոն տոլարին 1,5 միլիոն տոլարը յատկացնել Ստեփանաւանի նորակերտ հիւանդանոցին սարքաւորման ի նպաստ:

բ. Որպէս աղէտեալ շրջանին մէջ միակը, Լենինականի մէջ կառուցուելիք ախտորոշման կեդրոնը օժտել «Թոմոկրաֆիք» ռէօնթկէն - նկարահանման C.T. Scanner սարքաւորումով, մօտ 850.000 տոլար, որ մեծապէս պիտի սատարէ բազմաթիւ հիւանդութիւններու ճշգրիտ ախտաճանաչման:

գ. Երկու գիւղերու մէջ, սարքաւորել փոքր դարմանատուներ, իւրաքանչիւրը՝ մօտ 175.000 տոլար:

Իսլամ արմատականներ գետին կը շահին Թուրքիոյ մէջ

ԱՆԳԱՐԱ (Էյ.Փի.).- Արեւմտեան լրատու գործակալութիւններ կը հաղորդեն, որ Թուրքիոյ տարածքին իսլամ արմատականները օգտուելով զինուորականութեան մասնակի մեղմ կեցուածքէն եւ դրացի Իրանի զօրակցութեամբ սկսած են գետին շահիլ եւ այս վերջին ընտրութիւններուն, արմատական հոսանքը ներկայացնող «Բարգաւաճում» կուսակցութիւնը ապահոված է քուէներու 10 առ հարիւրը, ինչ որ 2.5 առ հարիւրի յաւելում մըն է 1987ի ընդհանուր արդիւնքներուն բաղդատած:

5 տարի առաջ նոյն այս կուսակցութեան արգիլուած էր ընտրութեանց մասնակցիլ եւ կարգ մը շրջանակներ արդէն իսկ զգուշութեամբ կը հետեւին այս խմբակի ժողովրդականութեան յաւելումին: Իսլամ արմատականութիւնը շատ փափուկ հարց է Թուրքիոյ մէջ, նկատի ունենալով որ Աթաթուրքի օրով երկիրը պաշտօնապէս աշխարհականացած յայտարարուած էր, սակայն ժողովուրդը, որ 99 առ հարիւր համեմատութեամբ իսլամ է, դեռ եւս կառչած կը մնայ իր կրօնական սկզբունքներուն:

Կան երկու տիպի մտահոգութիւններ: Առաջինը այն մտահոգութիւնն է, որ իսլամ արմատականութիւնը ի վերջոյ Թուրքիոյ մէջ Իրանի նման յեղափոխութեան մը դուռ պիտի բանայ, իսկ երկրորդը այն՝ որ արմատականներու հզօրացումը կրնայ խափանել Թուրքիոյ Եւրոպական Հասարակաց Շուկայի լիիրաւ անդամ դառնալու փորձերը:

Իսլամ արմատական »Բարգաւաճում« կուսակցութեան համոզումը այն է, որ Թուրքիա պէտք է դադրի ՆԱԹՕի անդամակցութենէն եւ հրաժարի Եւրոպական Շուկային լիիրաւ անդամը դառնալու փորձերէն, այն բացատրութեամբ, որ ԵՇՇին անդամակցելով Թուրքիա կրնար իր իսլամական դիմագիծը կորսնցնել անհաւատներու ծովուն մէջ:

Հակառակ անոր որ զինուորականութիւնը պետական հարուածէն անմիջապէս ետք հալածանքի ենթարկեց իսլամ ծայրայեղական ղեկավարները եւ նոր սահմանադրութեան մէջ խիստ արգիլուած է իսլամական օրէնքը, զինուորական ղեկավարները իրենց իշխանութեան երեք տարիներուն թոյլատու գտնուեցան իսլամական դպրոցներու եւ արմատական ադանդներու զարգացումին ուղղութեամբ: Ըստ քաղաքական դիտերու, զինուորականութեան այս կեցուածքը կարելի է բացատրել այն իրողութեամբ, որ անոնք իսլամական շարժումին մէջ տեսան միջոց մը կասեցնելու համար ձախակողմեան հոսանքի հզօրացումը:

Իսլամ արմատականները ամէնէն աւելի քուէ ապահոված են իրանեան սահմանին մօտ գտնուող գիւղական շրջաններուն մէջ, ուր տեղւոյն քուէներու մինչեւ 20 առ հարիւրը ապահոված են իսլամ արմատական խմբակի թեկնածուները:

Թրքական աղբիւրներ եւս կը հաստատեն, որ անցնող տասնամեակին մեծ աճ արձանագրած են մզկիթներու շինութիւնները եւ հոն յաճախողներու թիւերը:

ԳՐԱՒՈՒԱԾ ԹՈՒԱԿԱՆ

ԿԻՐԱԿԻ, 25 ՅՈՒՆԻՍ 1989 ՄԱՏԱՂ ՎԻՍԵՆԹԷ ԼՈՓԷՍԻ Ս. ԳԷՈՐԳ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ: ԿԸ ԽՆԴՐՈՒԻ ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ:

Daniel Youssefian e Hijos
S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357 Buenos Aires
TE. 48-9442/5298

agasajos
banquetes
menu a la carte
VIERNES 19
"SUBEREG"
También p/llevar
UNIÓN GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA
BUENOS AIRES
COMIDAS ARTESANALES
ARMENIAS
INSTITUTO PRIVADO MARIE MANOOGIAN
PROMOCION 1989
viernes 21 hs
comidas p/llevar
postres orientales
los invitamos a cenar en un ambiente familiar
armenia 1322
773-2820 · 772-2617 · 982-1253 · 551-7768 · 432-7448
reservas

Մեր բանտարկեալները

Անոնք որ օր մը... Զարիֆին օրէնքները պատռեցին արդարութեան առաւօտի մը ի խնդիր...

Մեզանից քանի՞սն են միտ բերում նրանց... Այդ ըմբոստասիրտ, այդ վրիժառու երիտասարդներին, որոնք հիմա տուայտում են իրենց նեղլիկ բանտախուցերում: Մեր անհաբեկիչներին, որոնց թարմագեղ հոգիներին հանգիստ չտուեց իրենց պապերի անարգ նահատակութեան ցաւը, իրենց հայրենիքի աւերածութիւնը՝ կարմիր ջարդարարների կողմից... «Օր մը, օր մը արիւնի ու մահու...»:

Վրիժառու ոգիներ՝ այդ բանտարկեալները, որոնք մէկ նպատակ ու մէկ ձգտում ունէին՝ շանթահարել մի շարք դէմքերի, որոնք կրում են իրենց ջարդարար հայրենի արիւնը: Գերագոյն մէկ մտածումով հրահրուած՝ ցոյց տալու աշխարհին, որ մոռացուած չի՛ մեզ վիճակուած անցեալի ամէն տեսակ բարբարոսութիւնը, անմարդկային անիրաւութիւնը, ղահճային օրէնքների փտութիւնը:

Տեսնել տալու, թէ վրէժի զգացումը ո՛չ ժամանակի տարածութիւնը կարող է մոռացութեան տալ, ո՛չ հանգըստաւէտ կեանքի կուշտ պայմանները, ոչ եւս իրենց կեանքը վտանգելու թուլամորթ գաղափարը:

Մեր արիասիրտ բանտարկեալները:

Ափսո՛ս նրանց, որոնք իրենց գարնանագեղ կեանքը վրայ տուին այդ վեհ ճանապարհին, իրենց գերագոյն նպատակակէտին չհասած:

Արմենական փա՛ռք բոլոր նրանց, որոնք մեծ երազի ցոլքը իրենց սրտերում, հիմա ցիր ու ցան, իրենց թարմաշունչ երիտասարդութեան արեւն են մաշում, հին ու նոր աշխարհի երկաթակուռ բանտերում:

Սիրտս ճմլւում է, երբ նրանցից այս ազնուազարմ երիտասարդը գրում է.- «Այսօր բանտարկութեանս հինգ տարին լրացաւ... Երկու աղջնակներ ունիմ. Մոլվակ՝ 12 տարու, Անի՝ չորս... Հինգ տարի, եւ ահա դեռ կը գտնուիմ հոս, հեռու հայրենիքէս, հեռու ընտանիքէս, ժողովուրդէս եւ ընկերներէս...»:

Տղա՛ս, հայրենի հողն ու արեւը վկայ, սիրտս տրորւում, եւ արցունքը լճանում է աչքերումս, ի տես քո այս անձուկ ու տառապեալ վիճակին: Վիճակ՝ երբ հայրենի սէրն ու պաշտամունքը՝ դողալ են տալիս դժխեմ, մի քանի տող մրմնջալու: Հայրենիքիդ՝ որի համար սերունդներ են իրենց կեանքը զոհել: Հայրենիքիդ՝ որը հիմա, աւա՛ղ, սգաւոր է ու ցնցուած, որը իր ահաւոր վէրքերը բուժելու համար, փիւնիկեան նոր ծնունդի երկունք է ապրում: Հայրենիքիդ՝ որի նահատակեալ ժողովրդի յիշատակը սրբացնելու համար, քո եւ միւսների վահագնեան վրիժառու բազուկները բարձրացան մի օր...

Իսկ ինչպէ՞ս մարդու սիրտ չուրախանայ եւ չհըպարտանայ, որ մի ամբողջ փոթորիկ էր սրտում, համակերպուա՛ծ իր դժնի ճակատագրին, այս սքանչելի երիտասարդը դեռ սիրտ ու կորով ունի՝ գրականութիւն ու գիտութիւն ուսանելու իր բանտախուցում, որն եւ այս օրերին, B.A.ի վկայականը պիտի ստանայ: Պիտի ստանայ՝ ոչ թէ համալսարանի սեղանի առաջ նստած, այլ թէ նամակագրական մեթոտով իր մի քանի թիզ տարածք ունեցող բանտախցիկում...

Հերոս էր տղան կեանքում, հերոս է նաեւ բանտում՝ իր ջանասիրութեամբ, ձգտումների կրակով, եւ գալիքի յուսավառ երազներով զօտեպինդ:

Հերոսները կարող են ատամների տակ սղմել ընտանեկան եւ դրսի կախարդական կեանքի անհագնացած կարօտը, եւ հոգեկան լոյսեր կորզել՝ բանտային հաստաբեստ պատերից ներս:

Հերոս չէ՞ր Գուրգէն Եանիկեանը, որը իր եօթանասունի սեմին, յիսուն տարիների մոռացութիւնից ետ բերել տուեց հայկական ահաբեկչութեան պայծառ պատուանդանը, եւ մէկիկ-մէկիկ իր ետեւից կանգնել տուեց այդ պատուանդանի վրայ, այն արիասիրտ տղաներին, որոնցից ոմանք իրենց նորածագ կեանքը ողջակէզ դարձրին, ոմանք հիմա լոյս, արեւ, ընտանիք, ընկեր ու հայրենիք են գուրգուրում իրենց սրտերում, ինչպէս այս տղան, որ մղկտում է իր գրած նամակում:

Բորբոքուած մտքերը - դրական կամ ժխտական - խաղաղուել ու նահանջել են: Ծի՞շդ էր նրանց արածը, սխա՞լ, պատմութիւնը կը տայ իր արդար վճիռը: Սակայն, մի բան պարզ է եւ անժխտելի, որ Հայկական Ցեղասպանութիւնն ու Հայ Դատը չէին կարող աշխարհատարած այն տարողական շրինդն ունենալ, ինչ ունի՝ ահաբեկչական արարքներից յետոյ՝ հիմա, մեր օրերում: Այդ հերո՛ս տղաներին ենք պարտական, եւ այդ հերոս տղաների պատմութիւնն էլ կը գրուի ու կ'անցնի Թեհլիրեանի, Շիրակեանի, Թոռլաքեանի, Եկարեանի եւ միւսների շարքում:

Հերոսական անցեալից ծիլ ու բողբոջ արձակած, Հայրենիքի եւ ընտանիքի կարօտով խանձուող, վրիժաբիր ու վրիժասիրտ՝ մեր բանտարկեալ հերոսները:

Ցարգա՛նք իրենց սխրանքներին:

(Լոս Անճելըս)

ՍԻԱՄԱՆԹՕ

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՍԱՐԵԱՆ

Ռամկավար Ազատականի Մը Պարտականութիւնները

Ըստ. Տոքթ. Յովհաննէս Ծովիկեանի

Օգոստոս 6, 1941 թուակիր շրջաբերական նամակէ մը՝ ուղղուած Ռ.Ա.Կ.ի Ամերիկայի Շրջանակի բոլոր անդամներուն՝ կը քաղենք հետեւեալ եօթնաբաժնեան, որ կը ներկայացնէ Ռ.Ա.Կ.ի սկզբունքները:

Սիրելի Ընկերներ եւ Ընկերուհիներ,

... Մեր ազգային շահերը մեր ազգանուէր կուսակցութենէն կ'ակնկալեն կարգ մը անհրաժեշտ պարտականութիւններ, ու մենք ստիպուած ենք իրականացնել զանոնք:

Ռամկավար Ազատականի մը առաջին պարտականութիւնը պէտք է ըլլայ սիրել *իր Ազգը, իր Հայրենիքը եւ իր ազգային բոլոր նուիրականութիւնները*, մաքուր ու անվերապահ սիրով մը: Մաքուր ու անկաշառ հայրենասիրութեան ոգին պէտք է միշտ առաջնորդէ մեր քայլերը:

Ռամկավար Ազատականի մը երկրորդ պարտականութիւնն է հաւատարմութիւն եւ նուիրում ոչ միայն իր հայրենիքին, այլ նաեւ այն բոլոր երկիրներուն հանդէպ, որոնք կը պայքարին ազատութեան, անկախութեան ու ժողովրդավարական սկզբունքներու յաղթանակին համար: Նամանաւանդ հաւատարմութիւն եւ պատրաստակամ նուիրում Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց Հանրապետութեան, որ մեր որդեգրած հայրենիքն է, եւ այսօր կը կանգնի իբր ուժեղագոյն Զինարանը Ռամկավարական բոլոր երկիրներու:

Ռամկավար Ազատականի մը երրորդ պարտականութիւնն է ստեղծել մտքի, հոգիի, զգացումի եւ ըմբռնումներու համերաշխութիւն մը, որպէսզի ոեւէ տարակարծութիւն եւ հակառակութիւն չկարողանան խանգարել ազգային ու կուսակցական կեանքի ներդաշնակութիւնը:

Ռամկավար Ազատականի մը չորրորդ պարտականութիւնն է զօրավիգ կանգնիլ իր ազգային բոլոր կարեւոր հաստատութեանց, իր ընտանիքին, իր եկեղեցիին եւ իր կրթական ու բարեգործական միութիւններուն:

Ռամկավար Ազատականի մը հինգերորդ պարտականութիւնն է տէր կանգնիլ իր ազգային լեզուին, իր պատմութեան, իր աւանդութեանց եւ մշակութային բոլոր արժէքներուն:

Ռամկավար Ազատականի մը վեցերորդ պարտականութիւնն է մտածել հայ ապագայ սերունդներու ոչ միայն ազգապահպանման պահանջներուն, այլ նաեւ անոնց ֆիզիքական, մտային ու տնտեսական զարգացման ու բարուոքման կենսական պէտքերուն վրայ:

Ռամկավար Ազատականի եօթներորդ պարտականութիւնն է հսկել գաղութահայ կեանքի վրայ ու ընդառաջ երթալ անոր պէտքերուն եւ պահանջներուն:

Հետեւաբար յայտնի է թէ այսօր, ինչպէս միշտ, պէտք կայ մեր կուսակցութեան գոյութեան, պայմանաւ որ մենք լիովին գիտակցինք մեր դերին ու կատարենք մեր բազմազան պարտականութիւնները:

ՏՈՔԹ.
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԾՈՎԻԿԵԱՆ

Տոքթ. Յովհաննէս Ծովիկեան եղած է Ամերիկահայ կեանքի գլխաւոր դերակատարներէն մին եւ Ռ.Ա.Կ.ի առաջնորդող լուսաւոր դէմքերէն, որ իր ամբողջ էութեամբ նուիրուած էր հայ ժողովուրդի մարմնաւոր, հոգեւոր եւ մշակութային բարօրութեան։

«ՊԱՅՔԱՐ»

UNIFORMES COLEGIALES
ELMAYAN

BLAZERS
PANTALONES
JUMPERS
765-5293

Vanespack
PAPELERA INTEGRAL • EMBALAJE
AV. CABILDO 3447 - (1429) - T.E.: 70-8143

Ճափոնական Մղձաւանջը

Նուպար Ակիշեան

Համաչարհային երկրորդ Պատերազմի աւարտին, Ճափոն ֆիզիքապէս թաքցուած եւ բարոյապէս սպառած, անմիջապէս վերատեսութեան ենթարկուեցաւ իր գործած սխալներուն ահաւոր հետեւանքները, եւ ակռաները կճռտեցնել

Արտագաղթ

ԳԷՈՐԳ ԴՆԻՐԻԿԵԱՆ

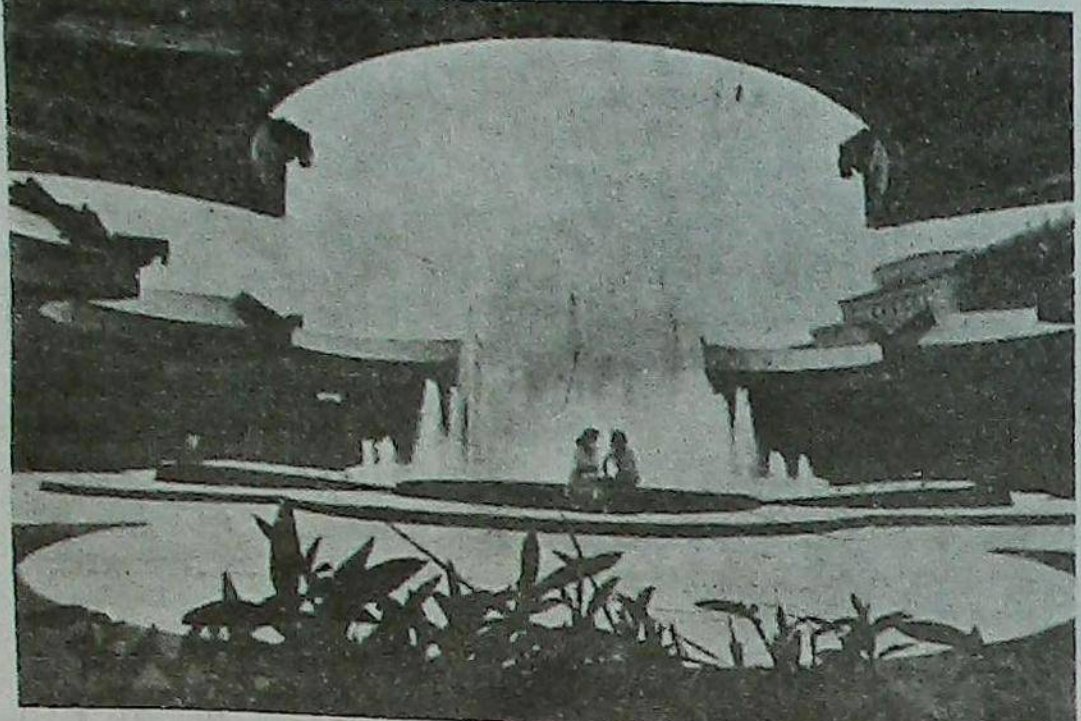

Հրատարակչութիւն եկաւ վարպետ Մարտինը, որին վաղուց եմ ծանօթ, արաբկիրցի է, ինձ հասակակից: Հեռուստացոյցեր նորոգող արհեստանոցում է աշխատում: Սակայն այցն իր մասնագիտութեան հետ կապ չունէր եւ բարեւից յետոյ սկսեց միանգամից.

– Ախր շատ են գնում: Երէկ մերոնցից էլ գնացին:

Մերոնցիցը նշանակում էր արաբկիրցիներից: Եւ չսպասելով իմ պատասխանին՝ հարցրեց.

– Գնացողի երբեւէ ճանապարհե՞լ ես:

– Առիթ չի եղել, թէ Տէրը մի արասցէ, լինի էլ՝ չեմ գնայ, սկզբունքներիս դէմ է:

– Իսկ ես գնացի, կեանքումս առաջին անգամ չկարողացայ ու գնացի, հարեւան մարդ էր, սարսափելի էր:

– Ո՞ւմ համար:

– Երկու կողմի էլ, բայց աւելի շատ՝ գնացողի, քանի որ շատ բան չգիտակցելով է, որ գնում են:

Նրա աչքերը շատ էին թախծոտ:

– Ախր դու լաւ ես յիշում չէ, ի՛նչ դժուար կեանք էլ պատերազմի տարիներին, յետոյ էլ, մինչեւ կեանքը կեանք դարձաւ: Բայց այն տարիներին, եթէ թողնէին էլ, ոչ ոք գնալու մասին չէր մտածի, իսկ հիմա գնում են: Ախր ինչո՞ւ են գնում: Գիտես, ճանապարհելիս օդանաւակայանում կանգնած՝ սպասում էինք նրանց թռիչքի ժամին ու սաստիկ ամաչում էի: Կեանքիս մէջ երբեք այդպէս չէի ամաչել: Գլուխս կախ գցեցի, որ ոչ ոք չտեսնի: Մտածում էի՝ ախր ես էս ի՞նչ եմ անում:

Ես լուռ էի, յետոյ հարցրի:

– Դո՞ւ, թէ՞ նրանք:

– Չէ, ես: Նրանք իրենց արածն արել ու գնում էին: Ես էի ամաչում, հօրս յիշատակից էի ամաչում: Գիտես, մենք հին արաբկիրցիներ ենք: Հայրս միշտ պատմում էր, թէ երբ գալիս էին Հայաստան, մեծերից ոչ ոք, ոչ այնտեղ, եւ ոչ ճանապարհին չէր հարցրել, թէ կեանքն ինչպիսին է լինելու, ինչ են անելու: Բաւական էր, որ հայրենիք էին գալիս, Հայաստան: Եկել՝ տըներ էին շինել, արտել հիմնել ու աշխատել: Ախր հայրըս ներգաղթը կազմակերպողներից է եղել, իսկ ես՝ նրա որդին՝ արտագաղթի ականատեսներից: Քանի՞ տարի անցաւ որ, ինչո՞ւ շատ բան մէկէն փոխուեց: Կանգնել էի օդանաւակայանում ու թւում էր հենց հիմա հայրս կերեւայ ու զարմացած կը

այս ի՞նչ ես անում, ի՞նչ գործի ես: Այդքան դժուարութեամբ եկանք, փրկուեցինք, զրկանքով տունտեղ դցեցին ու հիմա գնո՞ւմ էք»: Ինչպէ՞ս արդարացնէի նրանց գնալն ու իմ էլ՝ ճանապարհելը:

Ճյո, վերածնուած հայրենիքը դեռ հինգ տարեկան էր եւ որքա՛ն հոգս ու ցաւ կար, անբուժելի վէրքեր, իսկ նրանք եկան: Եւ ամայի վայրում դադար տալով իրենց քարաւանին, առաջին տների հիմքերը փորեցին եւ բնակավայրը ծննդավայրի յաջորդը համարելով՝ Նոր Արաբկիր կոչեցին: Եւ կոչեցին 1925 թուականի Նոյեմբերի 29-ին:

Ու ես կրկին մտաբերում եմ, թէ ամէն անգամ ներս մտնողին ինչպիսի՛ հպարտութեամբ է Համազասպ Փոստանջեանը ցոյց տալիս այդ տարիներին Համազասպ պապի շինած տունը, որը նա կառուցել էր ծննդավայրում թողած հայրական տան փոխարէն ու նրա նմանողութեամբ: Կառուցել յոյսով ու երազանքով: Եւ այժմ նրա Համազասպ այս թոռը մեծ երախտագիտութեամբ ու հըպարտութեամբ տունը վեր է ածել «Կտոր մը Արաբկիր» իւրօրինակ թանգարանի, ուր ոչ միայն մասունք-մասունք հաւաքել է արաբկիրեան նշխարներ, այլեւ հաւատաւոր՝ որմին գրել է տուել. «Ցարգանք Արաբկիրի տրտմանուշ անցեալին: Պատիւ Նոր Արաբկիրի շքեղ ներկային: Փառք Հայաստանի պայծառ գալիքին»: Ահա այսպէս է եղել եւ լինում սերունդների հարազատութեան յաւերժական ձայնը:

Աչքերիս առջեւ է գալիս մեծատաղանդ Վահագն Դաւթեանի »Ծննդավայրը» շարքը, ուր մխում է հին Արաբկիրի յաւերժական կարօտը: Մտաբերում եմ նաեւ մի առիթով 26 կոմիսարների շրջանի դատարանի նախագահ Ֆիլիպ Ղազարեանի խօսքը.

– Ես հպարտ եմ, որ արաբկիրցի եմ: Հպարտ եմ, որ իմ հայրենակիցները բարձր են պահում մեր նախնիների պատիւը, իրենց բարոյական նկարագիրը: Մինչեւ հիմա առիթ չի եղել, որ որեւէ արաբկիրցու դատենք յանցագործութեան համար:

Իսկ ահա այժմ Մարտին Խզարչեանն ինձ ասում է.

– Հասկանո՞ւմ ես, – արաբկիրցին է գնում, որի պապերն այնպիսի մեծ յոյսերով այստեղ եկան: Ի սէր Աստծոյ, մի լռեք արտագաղթի մասին, գրէք շարունակ...

... Տարիներ առաջ էր, մանկութեան մի քանի ընկերներով զրուցում էինք: Մեր ներքին Արաբկիրի տղաներից մէկն ասաց.

– Գիտէ՞ք, մեր փողոցից արտասահման գնացող կայ:

– Տուրի՞ստ, – անտարբեր հարցրեց մէկը:

– Չէ, մշտական, – սըրտնեղեց ասողը, – պատկերացնո՞ւմ էք:

– Հարեւաններն ի՞նչ են ասում, – զարմացաւ միւսը:

– Երեխաները տան պատին կաւիճով դաւաճան են գրել մեծ-մեծ տառերով:

– Իսկ իրենք ի՞նչ են անում:

– Ամաչում են փողոց դուրս գալ, մէկի հետ խօսել, սպասում են տունը ծախեն ու գնան:

(ՇԱՐ. 1)

Ի՞նչ կը գրէ օտար մամուլը մեր մասին

Հայկական Մատենագրութիւն

ԱՆԱՆԻԱ ՇԻՐԱԿԱՑԻՆ

Քաղեց ԱՆԴՐԷԱՍ ԳԱՐԱՄԵԱՆ

Հինաւուրց ամեակներու ընթացքին, հայկական բարձրաւանդակը վերածուած էր արցունքի հովիտներու, արեան վհճերու, հայութիւնը կ'ապրէր իր Գողգոթան, օրհասի տարիներու մէջ արիւն կը փոխէր, գլխիկոր փախուստը բնակչութեան աւար աշխարհի արչաւանքները՝ բարբարիկ խժդուած վոհմակներու, հրոյ ճարակի, հուր եւ սուրի, մոխիրներու, փլատակներու ներքին մնացած, կորած, մեր մեծասքանչի գրական գանձերը, հայ գրչագիրներու մագաղաթէ մատեանները ալան-թալանի ենթարկուած, աճուրդի հանած, վերագրած են իրենց, հայ գիտնական հանճարներու, տիտաններու ուրոյն՝ հայ մշակոյթին անդաստանին գանձարաններու մէջ ի պահ դրուած գլուխ գործոցները, գոհար արժէքները:

Անանիան իր գիտուն յայտնութեամբ, գերազանցած, առաջնութիւնը շահած, մրցանիշը կոտրած, խլել անցած է 651 թուին, գիտութեան առաւել դասաւորման մէջ, քան թէ՝ Կոպեռնիկ եւ Գալիլէ Տիեզերագիտութիւն» մատեանը Ճիրանկացրիս թարգմանուած է ռուսերէնի, ուր հեղինակը կը խօսի երկրագունդիս մակերեսին, կլիմայական գօտիներուն, աշխարհագրական եւ աստեղագիտական հարցերու շուրջ:

Բարեբախտաբար չորս տարի առաջ Խորհրդային Միութիւնը պատուեց բազմաչարչար Հայ Ազգը, ի հենուկս մութին մէջ դասեր սարքող գոհհիկ մարդկանց. Փառաւորեց եւ պանծացուց, իր անջրպետին տարածքին, խառնուրդին գօտիին մասը յորջորջեց Շիրակացիին անուամբ:

Օ՛ն ուրեմն՝ երկրին ու տարերկրին, զգօն հայութեան զարգացելուց դասուն կը մնայ, յանձնախումբեր կազմել միացեալ ճակատով, խնդրոյ արարկայ հարցը տանելու ուր որ անկ է, բողոքելու հրատարակչական տուներու դէմ, որպէսզի՝ Անանիային կենսագրական գիծերը գրուին միջազգային համայնագիտարաններու մէջ, որ է·րդ դարուն, նախակարապետը համարուած է մեծագոյն երեւելի համարողագէտի:

Այս ձեւով՝ չառաչուն պտակը տուած կ'ըլլանք ազգովին, թաքստոցներու մէջ թաքթաքուտ աշխատող անօրէն գողօններու այտերուն...:

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ. 1. Համարողական, համարողութիւն, թուաբանութիւն, ուսողական գիտութիւններ, կը կոչուին թուաբանութիւնը, երկրաչափութիւնը, գրահաշիւը եւ բոլոր այն գիտութիւնները, որոնց առարկան է մարմիններու քանակութիւնը, կամչափը, հայերէնի մէջ համանիշներ են ուսողութիւն, չափագիտութիւն եւ քանակագիտութիւն:

2. Նիկողայոս Կոպեռնիկ լեհացի, ծնած՝ Թորն, Լեհաստան, 1473–1543, հանրագիտական բառարան սպաներէնէ, էջ՝ 509, առաջին հատոր, նոր հրատարակութիւն, 1962 թուական Պուէնոս Այրէս:

3. Գալիլէ Գալիլէի՝, իտալացի, ծնած՝ Բիզա, 1564–1642, սպաներէնէ Լառուս, էջ 220, երկրորդ հատոր, նոր հրատարակութիւն, 1962 թուական, Պուէնոս Այրէս:

(ՇԱՐ. ԵՒ ՎԵՐՋ)

WILTON PALACE HOTEL

Av. Callao 1162
Tel. 41-9483

Buenos Aires
Argentina

La clásica cocina francesa
con un toque oriental

Au Bon Air

Cocina personalizada de Fereydoun Kia

Tres Sargentos 496 - (1054) - Buenos Aires - Argentina
T.E.: 313-2135

TERKA

S.A.C.I.F.I. y A.

Fábrica de tejidos

Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
TE. 651-1651/0634
Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. TE. 37-3829/6102

Մեծամօրի Ատոմակայանին Փակումը

Գրեց՝ ՎԱԶԷ ՍԵՄԵՐՃԵԱՆ

Մեծամօրի ատոմակայանը անմիջապէս փակելու որոշումը առնուեցաւ Յունուար 11ին: Այս ձեւով կը կանխուէր ատոմակայանը վերջնականապէս փակելու նախապէս ճշդուած ժամկէտը՝ Մարտ 18ը, որ յայտարարուած էր Հայաստանի Համայնավար կուսակցութեան Ա. Քարտուղար Սուրէն Յարութիւնեանի կողմէ:

50ական թուականներուն, գիտական աշխարհը մեծ ակնկալութիւններով մօտեցաւ նիւթի միջուկին բաժանումէն յառաջացող հսկայ ուժանիւթին օգտագործումի գաղափարին: 1954ին՝ Խորհ. Միութեան, իսկ 1956ին՝ Բրիտանիոյ մէջ բանիլ սկսան առաջին ատոմակայանները: 1988ին, ըստ Ատոմային Ուժի Միջազգային Գործակալութեան տուեալներուն, 417 ատոմակայաններ կը բանէին աշխարհի 26 երկիրներու մէջ, իսկ 120 նոր կայաններ կառուցման ընթացքի մէջ էին:

Հայաստանի մէջ ատոմակայանի մը հաստատումին գաղափարն ու ծրագիրը մշակուիլ սկսաւ 60ական թուականներուն, եւ 1970ին, Հոկտեմբերեանի շրջանի Մեծամօր աւանի մէջ սկսաւ շինարարութիւնը Հայկական Ատոմակայանին, որուն առաջին շերտը բանիլ սկսաւ 1976 Դեկտեմբերին. 1979 Դեկտեմբերին երկրորդ բաժինը արդէն ելեկտրականութիւն կը հայթայթէր: Ատոմակայանը կ'արտադրէր 815 հազար քիլովաթ ուժանիւթ:

70ական թուականներուն, ընդհանուր խանդավառութեան մէջ, այս շինարարութիւնը վերածուած էր ազգային հպարտութեան եւ ճարտարարուեստական զարգացման երկիրներու շարքին անցած ըլլալու անցագիրն էր Հայկական Ատոմակայանը: Հայրենի եւ սփիւռքահայ թերթ չէր մնացած, որ քանի մը անգամ ներբողականը հրատարակած չըլլար կառոյցի մը, որ հայ ժողովուրդի պատմութեան մէջ հանգրուանային ակնառու անկիւնադարձ մըն էր: Բանաստեղծներ, հասարակական գործիչներ ճառեր խօսեցան Հայաստանի ճարտարարուեստական հսկայ յառաջդիմութեան մասին, մատնացոյց ընելով Հայկական ատոմակայանը որպէս շօշափելի եւ համոզիչ ապացոյց:

Յանկարծ ամէն ինչ մթագնեցաւ:

Կորպաչովեան հրապարակայնութիւնը բացաւ լեզուներ, որոնք... բաց էին անմիջական անցեալին՝ երբ կը գովերգէին ատոմակայանը:

Նոյն բանաստեղծներն ու հասարակական գործիչները եկան սփիւռք, մատնացոյց ընելու համար Անտոն Քոչինեանն ու իր գործակիցները որպէս ազգին դաւաճանները, որոնք ատոմակայանը կառուցել տուեր էին Մեծամօրի մէջ...: Նոյն մարդիկը հրապարակ եկան վիճակագրական տուեալներով, համոզելու համար մեզ, որ ատոմակայանը խեղանդամ սերունդի մը ծնունդին պատճառն է, թէ սրտի տագնապի մահացութիւնը բազմապատկուած է Էջմիածինի եւ Մեծամօրի մերձակայ շրջաններուն մէջ,

Empiece bien su noche del sábado

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia", trasmitida por LR3 Radio Belgrano, en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Participe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, **LATINARMEN PUBLICIDAD** *Depto. Radio.*

EMISIONES DE RADIO EREVAN PARA SUDAMERICA

...programas especiales para Sudamérica, Radio Ereván transmite diariamente desde Armenia en las bandas de 30 y 24 metros, en 9.875 y 1.2050 khrtz, de 19.00 a 20.00 hs.

Las emisiones se realizan en armenio, tras las que se efectúa un resumen de la información en idioma castellano.

Se solicita a los oyentes enviar sus opiniones respecto de la programación

Dirección de Radio Ereván

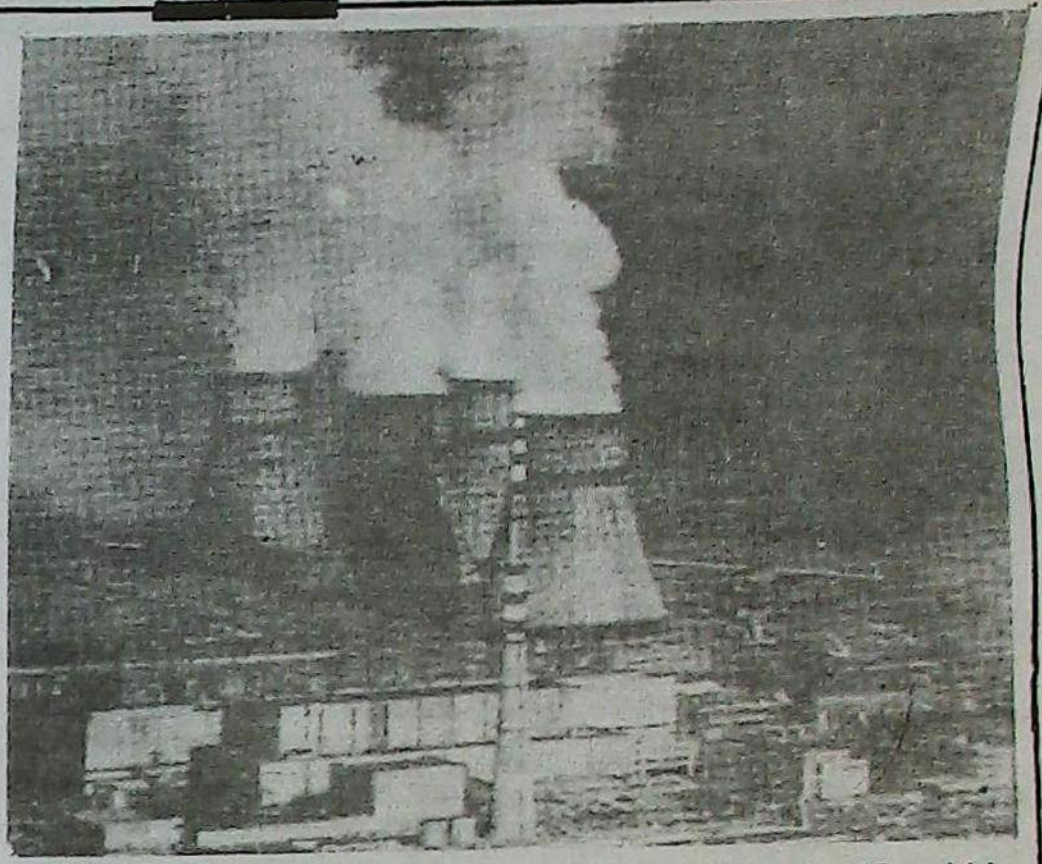

թէ ատոմակայանը նստած ըլլալով երկրաշարժային գիծի մը վրայ, ատոմական ռումբի կարողականութիւնը ունի, թէ Մոսկուան կ'ուզէ եղեր ատոմակայանը Վրաստանի կամ Ատրպէյճանի մէջ հաստատել, բայց ատենի հայ ղեկավարները կաշառուելով արտօներ են Հայաստան հրաւիրել կառոյցը, թէ Մոսկուա հեռակայ ծրագիրով մը ատոմակայանը կառուցել տուած էր Հայաստանի սիրտին վրայ որպէսզի հայ ժողովուրդը ... բնաջնջուէր...:

Այս բոլոր յիմարերգութիւնները կատարուեցան եւ կը շարունակուին տակաւին, մինչեւ ... Յունուար 11ը: Ո՞ւր էին անոնք 1970էն մինչեւ 1986...:

Ատոմակայանը փակուած պէտք է նկատել այլեւս: Լեզուներն ու չարախօսութիւնները անարժէք պիտի դառնան այլեւս:

Չկայ Մեծամօրի ատոմակայանը:

Անոր փակումէն ետք կարելի՞ է յետ մահու վերարժեւորում կատարել ատոմական ուժի խաղաղ օգտագործումին մասին:

Առանց արտօնութիւնը առնելու «մաքրակրօն հայրենասէրներէն», որոնք խորապէս մտահոգ էին հայ ժողովուրդի վերապրումին դժնդակ հարցով, պիտի բերեմ ցուն օրինակը Պելճիքայի:

Պելճիքան արեւմտաեւրոպական երկիր մըն է, Ֆրանսայի հիւսիսը, որ Խորհրդային Հայաստանի տարածքը ունի՝ շուրջ 29,000 քառ. քիլոմեթր կամ՝ 21,800 քառ. մղոն: Բնակչութիւնը 1988ին 9,897,000 էր, Հայաստանի 3.3 միլիոնին դէմ:

Պելճիքայի մէջ կը բանին 7 ատոմակայաններ, որոնք երկրին ելեկտրական ուժին 66 առ հարիւրը կը հայթայթեն, իսկ Հայաստանի մէկ հատիկ ատոմակայանը կը հայթայթէր երկրին ելեկտրականութեան 15 առ հարիւրը: Յստակ չէ եղած տոկոսային այս թիւը ճշդել, որովհետեւ որպէս պետական գաղտնիք, իւրաքանչիւր հայրենի քննադատ իր ճաշակին եւ քննադատութեան զօրութեան համաձայն ներկայացուցած է հայկական ատոմակայանին նպաստը՝ երկրին ելեկտրական ընդհ. արտադրութեան մէջ:

Պելճիքայի նման խիստ բնակուած երկրին բնակիչներուն մտաւորականները փողոց չեն իջած երկրի իշխանութիւններուն դէմ իրենց անհատական պայքարը մղելու՝ ատոմականներու պատրուակով, այլ, պելճիքացի գրողներն ու բանաստեղծները իրենց ստեղծագործութեան նուիրուելով, ձգած են որ գիտնականներ եւ տնտեսագէտներ մտահոգուին 7 ատոմակայաններու ճակատագիրով (*):

(*) Այս կապակցութեամբ գլխաւոր երեք առարկութիւն ունինք. ա) Պելճիքան երկրաշարժային նիյն զգայուն գօտիին մաս չի կազմեր՝ ինչպէս Հայաստանը. բ) Պելճիքայի ատոմակայաններու մօտ չեն գտնուիր թրքական երթիռներ եւ գ) Պելճիքային ատոմականներուն ծառայողները հաւանաբար աւելի մեծ պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը ունին: – Խ.

Պիտի շարունակուի բանավէճը ատոմակայանի հարցով. կասկած չունի,: «Գրական թերթ»ը, «Աւանգարդ»ը եւ այլ թերթեր պիտի հրատարակեն պարսաւագիրներ, քննադատական ճիչեր: Բայց, գիտական յառաջընթացքը իր յըստակ ուղին ունի:

Գիտական յառաջդիմութիւնը իր գինն ալ ունի:

Հայաստանի տնտեսութեան ղեկավարութեան համար մեծագոյն խնդիրն է վերականգնել կորսուած ելեկտրական ուժը, եւ փոխարինել զայն անմիջապէս, ջրաելեկտրակայաններու կառուցումով: Այս գործընթացքը կ'ենթադրէ ջուրի նոր աղբիւրներու շահարկում եւ Պաքուի բնական կազի օգտագործում: Առաջինը՝ Սեւանի ջուրերուն օգտագործումը կ'ենթադրէ, իսկ երկրորդը՝ «եղբայրական» Ատրպէյճանի ... բարեացակամութենէն կախեալ պիտի ըլլայ:

Խորհ. Միութեան տնտեսական բարեկարգումին թերիները

Ապէլ Աղանպեկեան, որ Ս.Ս.Հ.Մ.ի Գիտական Ակադեմիայի տնտեսական բաժնին նախագահն է, ու միաժամանակ գլխաւոր խորհրդականներէն մէկը Մ. Կորպաչեւի, «Նիուզուիք»ի մէկ թղթակիցին՝ Ֆրէտ Քոլմանի հետ ունեցած է տեսակցութիւն մը, որուն շահեկան յովանդակութենէն կու'ռանք մասեր:

ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Խորհրդային Միութեան մէջ Մ. Կորպաչեւի նախաձեռնած մանաւանդ տնտեսական բարեկարգութեանց ուղղութեամբ, դժուարութիւնները առկայ են բազմաթիւ ուղղութիւններով: Ատոնցմէ ամէնէն ճակատագրականը պիւտճէի բացն է, որ 1985էն սկսեալ սրնթաց մագլցում մը արձանագրած է, 1989ին հասնելու համար վտանգաւոր համեմատութիւններու: Ներկայ տարեշրջանին, անիկա պիտի գէ անցնի 100 միլիառ ռուպլի (կամ 160 միլիառ տոլարի՝ պաշտօնական սակագինով) սահմանը:

Պրեժնեւի շրջանէն ժառանգուած պիւտճէի բացը, թէեւ այն ատեն չէր հրապարակուած, այսուհանդերձ տնտեսագէտները տեղեակ էին անկէ: Սակայն ոչ միայն չէին անդրադարձած հարցին ծանր հանգամանքին, այլեւ գործած էին լուրջ նոր սըխալներ: Օրինակի համար, աշխատավարձքի յաւելումները 1988ին երկու անգամ աւելի էին քան ինչ որ նախատեսուած էր, այս ձեւով ծանրացնելով պիւտճէի բացը: Ասոր գլխաւոր պատճառը այն էր, որ որոշումները գաղտնի կ'առնուէին, առանց դիմելու մասնագէտներու կարծիքին:

ՄՆԱՑՈՒՆ ԱՆԲԱՒԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ամէնէն հրատապ հարցը խրամատն է, որ գոյութիւն ունի գնողական կարողութեան եւ ապրանքներու հայթայթման միջեւ: Այսօր, արտադրութեանց 200 տեսակ խումբերէն 90%ը անբաւարար է սպառումի համար: Երկու կամ երեք տարիներ

(Շար.ը Էջ 15)

(Շար. 14-րդ Էջէն)

առաջ, կային կարգ մը պակասութիւնները, ինչպէս՝ միսի, որակաւոր կօշկեղէնի եւ այլ բաներու, սակայն ոչ՝ սառնարաններու, թելեվիզիոնի, մաքրադեղերու կամ պճնանքի դեղերու՝ որքան ալ անոնք որակաւոր չըլլային: Ներկայիս, ինչ որ շուկայ կ'իջնէ՝ անմիջապէս կը սպառի, ոչ թէ անոր համար որ արտադրութիւնը նըւազած է, այլ այն պատճառով, որ պահանջքը աւելցած է եւ եկամուտները բարձրացած են:

ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒՄՆԵՐԸ

Նախ հարկ է հակակշռել թոշակի յաւելումները: Ներկայիս սովետ քաղաքացին 13% տուրք կը վճարէ, ինչ որ ալ ըլլայ անոր եկամուտը: Մինչդեռ որդեգրելու է աստիճանաբար բարձրացող տուրքի դրութիւն մը՝ մինչեւ 30%՝ գործադրելի բարձրագոյն թոշակներու վրայ: Սակայն աւելի կարեւոր միջոցառում մը պիտի ըլլար աւելցնել արտադրութիւնը:

Գիտճէի բացը կարելի է դարմանել 3-4 տարիէն, եթէ զարկ տրուի բնակարաններու շինութեան, ասոր մէկ երրորդը վաճառելով, միւս կողմէ միաժամանակ կրճատելով ճարտարարուեստական արտադրութիւնը: Այս ձեւով 1/5 համեմատութեամբ նուազած կ'ըլլայ ընդհանուր բացը:

Գոհացում տալով ինքնաշարժներու եւ կառատուններու պահանջքին, կարելի է նոյնքան, այսինքն 20 միլիառով եւս նուազեցնել պիտճէի բացը: Բարձրացնելով վիտէօներու ու լսողական պիտոյքներու եւ համակարգիչներու արտադրութիւնները՝ համատեղ գործակցութեամբ օտար ընկերակցութեանց, 15 միլիառ ռուպլիի յաւելեալ խնայողութիւն կարելի է իրականացնել: Վերջապէս, կրկնապատկելով սպառողական նիւթերու ներածումը պիտի նշանակէր 10 միլիառի նոր խնայողութիւն մը:

ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ ԳԻՆԵՐԸ

Անգամ մը որ դարմանուի պետական պիտճէի բացը, կարելի կը դառնայ արմատական միջոցառումներու դիմել, ·բարձրացնելով գինները, ու շահաբեր դարձնելով երկրագործական արտադրութեանց գինները: Միսի· կաթնեղէն արտադրութեանց եւ հացի գինները կրկնապատկուելու են, առանց վընաս հասցնելու ժողովուրդի կեանքի մակարդակին: Կենսաթոշակները, ուսանողական եւ այլ յատկացումներ զգալիօրէն բարձրանալու են: Վաճառականութեան մէջ ներմուծուելու են պերճանքի առարկաները, որակաւոր ապրանքներու ու ծառայութեանց համար բարձր գիններ նշանակելով: Ներկայիս քաջալերանք չկայ շատ դրամ շահելու, որովհետեւ դժուար է ծախսել օրինաւոր ձեւով:

Հարկ է որդեգրել երկուերեք տարուան կարճատեւ ու բացառիկ տնտեսական ծրագիր մը, որ մաս կը կազմէ երկարատեւ ծրագրի մը գործադրութեան: «Եւտ մնալը մահուան համազօր է», ըսած է Նափոլէոն:

Քաղեց Ս.Ց.Մ.

Նոր բողոքներ Արցախի շուրջ

Ըստ AP լրատու գործակալութեան Մոսկուայէն, Մայիս 10ին, հեռագրած տեղեկութիւններուն՝ Ստեփանակերտի հայերը կը բողոքեն անցեալ Յունուարին հաստատուած իշխանութեան դէմ, պահանջելով շրջանային իշխանութեան օրկաններուն վերահաստատումը, ինչպէս նաեւ վերացումը ազերիներուն տակաւին պահած իշխանութեան:

Միխայիլ Կորպաչէվի նշանակած մասնաւոր խումբը, ըստ երեւոյթի, ձախողած է առանց գոհացնելու հայերը, ո՛չ իսկ ազերիները, որոնցմէ պահանջուած էր փողոց չիջնել իրենց ցարդ ունեցած իշխանութիւնը պահպանելու գծով:

Կրակմարի դրութիւնը աւելի երկարեցաւ, առաջքը առնելու համար հայերու եւ ազերիներու միջեւ յարձակումներու եւ սպաննալիքներու զարգացումը:

Շրջանի գլխաւոր ղեկավարներ, եւ որոշ երեսփոխաններ, զօրավիգ կը կանգնին ժողովրդային պահանջներուն, եւ կ'ամբաստանեն ի նպաստ Ատրպէյճանի կողմնակցութիւնը, մրեւնոյն ատեն քննադատելով Ազգային զարգացումի յայտագիրը, որ 'չափազանց միջոցներ կը սահմանէ ազերիներեան շրջաններուն, եւ ոչինչ՝ հայարնակ շրջաններուն, Կորպաչէվի ուղղուած բաց նամակի մը մէջ, որ լոյս տեսած է տեղական մամուլին մէջ:

Ստեփանակերտի սահմանամերձ թաղերուն մէջ, արձանագրուած են ընդհարումներ· կը վախցուի թէ կատարեալ գործադուլի անսահման երկարումը յառաջացնէ ծանրակշիռ հետեւանքներ:

Իշխանութիւնները խիստ հակակշռի տակ առած են մուտքի եւ ելքի բոլոր ճամբաները· կան 4 վիրաւոր, 3 քաղաքացի եւ մէկ զինուորական:

«Կեանք ու արեւ Ղարաբաղին - Գործ՝ ՅՈՎՀ. ՁՈՄԵԱՆԻ

COLEGIO ARZRUNI
Necesita
Maestra Jardinera
Con conocimiento de idioma armenio
José Martí 1562 - Capital, de 13 a 16 hs.

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

Armenia Eterna
Original audición de radio

Los miércoles y jueves, de 12 a 13 horas, se transmite por Radio Dinámica -FM 108 (107,7 Mhtz.), una novedosa audición armenia de radio en la que puede escucharse buena música, noticias y actualidades y, también un teleteatro en idioma armenio. **Armenia Eterna** es coordinada y conducida por Ruben Mozian, estando Marilyn Tcharian en la locución y animación.

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ոչ Եւս է Դերասան Կայ Վիլիամս

Աշխարհի բոլոր փոքրիկներուն ծանօթ «Էլ Զորրօ».

Կայ Վիլիամսի անկենդան մարմինը յառաջացած տարտաբաշադրութեան մէջ էր արդէն, երբ ոստիկանութիւնը մուտք գործեց աշխարհահռչակ դերասանի յարկաբաժինը Պուէնոս Այրէսի Աժաքուչօ թաղին թիւ 1964ին մէջ, անցեալ Շաբաթ օր, 6 Մայիսին:

Բուն անունով Արմանտօ Քաթալանօ, Կայ Վիլիամս ծնած էր Նիւ Եորք (ԱՄՆ). Զաւակը, յետ Ա. Համաշխարհային Պատերազմին, ԱՄՆ գաղթած իտալացի ընպայի մը, տակաւին փոքր տարիքին հմուտ դարձած էր, իր հօրմը շնորհիւ, սուսերամարտի ու ձիավարութեան արուեստին:

Դժուար երիտասարդութիւն անցուցած էր Մանհաթանի մէջ, ուր ապրուստը վաստկելու համար կատարած էր զանազան գործեր· Թատերգութիւն սորվելէ ետք, մեծ երազներով տոգորուած, բայց եւ այնպէս անկուտի Արմանտօն բազմաթիւ դռներ կը զարնէ Հոլիվուտի ոսկեայ սինեմաշխարհէն ներս, մինչեւ որ բախտը կը ժպտի իրեն Վոլթ Տիզնէյի սթուտիոներուն մէջ, ուր կը ստանձնէ, արդարութեան, աղքատին ու տկարին, պաշտպան նշանաւոր էլ Զօրրօյի դերը:

1958էն 1960 խաղցած շուրջ 80 ֆիլմերու շարքով, Կայ Վիլիամս արժանացաւ թէ՛ միջազգային համբաւ, եւ թէ՛ մեծ հարստութիւն:

Սակայն Կայ Վիլիամս բախտաւոր չէր իր ամուսնական կեանքին մէջ· Ան 1973էն ի վեր բազմաթիւ անգամներ եկած էր Պուէնոս Այրէս, եւ մեկնած, ապա վերջնականապէս հաստատուելով· կ'ապրէր արժանթինցի լրագրուհի Արասէլի Լիսազոյի հետ: Ցետ Կայ Վիլիամսի մահուան՝ երկար պիտի վերապրին, շնորհիւ սինեմայի էլ Սորրօն կամ Տօն Տիէկօ Տէ Լա Վէկա, ինչպէս նաեւ իր այնքան սիրած «Թօրնատօ» ձին:

Centro Cultural General San Martín

Cabaret de las artes

En la Sala F del Centro Cultural General San Martín, tendrá lugar el próximo jueves 18, a las 20,15, el espacio denominado **"Un toque de humor"**. En el mismo, su creadora y conductora, Felisa Kouyoumdjian, dialogará con la actriz Edda Díaz. El espacio se animará también con la danzade Patricia Russo.

La entrada será libre.

Deseo de pronto restablecimiento

Ante el accidente y posterior operación sufridos por la señora Doris Tchinnosian, **"SARDARABAD"** formula fervientes deseos de pronto restablecimiento.

Donaciones

Con motivo del fallecimiento del Sr. **Arsen Vaneskeheian**, se han efectuado las siguientes donaciones:

Ricardo Papazian y Sra.
A U.G.A.B. - A U.C.A. Marash - A Cementerio Armenio- Al Colegio Mekhitarian - Al Periódico SARDARABAD - Al diario Armenia: A 500 a cada Institución.

Hatchik Papazian y Sra.
A U.G.A.B. - A U.C.A. Marash - Al Cementerio Armenio- A la Iglesia Armenia - Al diario Armenia - Al Periódico SARDARABAD: A 500 a cada Institución.

Daniel Vaneskeheian y Flia.
A U.C.A. Marash A 3000 - A Scouts U.G.A.B. A 1000 - A Iglesia Armenia A 1000 - A SARDARABAD A 1000.

Dr. Arturo Balassanian
Escribano
Registro Notarial 1094
Florida 716 2° Piso - Of. "K"
T.E.: 322-2768

Nuevo Consejo Directivo de U.G.A.de Cultura Física

En la Asamblea realizada el pasado 27 de abril, la Unión General Armenia de Cultura Física integró su nuevo Consejo Directivo de la siguiente manera:

Presidente: Sr. Carlos Derstepanian, Vice-Presidente: Sr. Haroutiun Zaroukian, Secretario General: Arquitecto Pedro M. Tateosian, Pro-Secretario: Dr. Eduardo Khatcherian, Tesorero: Dr. Juan Carlos Barsamian, Pro-Tesorero: Cdor. Juan Bagdasarian, Vocales Titulares: Sres. Luis Costanian, Avedis Ketchian, Daniel Sabakdanian, Carlos Seferian, Arq. Arturo Ter Akopian, Vocales Suplentes: Sres. Jorge Ketchibachian, Sr. Ruben Nacachian, Sr. Esteban Kaplanian, Revisores de Cuentas: Sres. Arturo Achoyan y José Simpatian.

Agradecimiento

El Sr. Garbis Malkassian quiere agradecer por este medio a todos cuantos se preocuparon por su salud con motivo de su reciente operación.

COCINA

Isabel Tchalian

Sopa crema de zapallo

INGREDIENTES:

1 1/2 kilo de zapallo, 2 cebollas, 2 zanahorias, 2 cubos de caldo, 1 lata de choclo, 1 pote de crema de leche, sal, pimienta, nuez moscada.

PREPARACION:

Pelar el zapallo, cortarlo en trozos y hervirlo en agua con sal. Agregar las cebollas picadas y rehogadas en manteca, las zanahorias ralladas y dos cubos de caldo. Cocinar hasta que las verduras estén cocidas. Licuarlas con el contenido de la lata de choclo desgranado. Volver a la cacerola, probar y corregir la sazón.

Calentar y, en el momento de servir, agragar la crema de leche. Servir la sopa con pedacitos de pan tostado, espolvorear con queso rallado y gratinado.

Berenjenas con queso

INGREDIENTES:

6 berenjenas, harina, sal, aceite, muzzarella.

SALSA:

1/2 taza de aceite, 1 cebolla picada, 1 lata de tomate, 1/2 vaso de vino, 1 pimiento, sal, pimienta, 1 cucharada de azúcar, queso rallado.

PREPARACION:

Cortar las berenjenas en láminas a lo largo, condimentarlas con sal, pasarlas por harina y freirlas en aceite. Preparar una salsa dorando la cebolla en el aceite, ponerle el tomate picado, el pimiento igualmente picado, salsa, agregarle el vino, condimentar con sal y pimienta, agregar el azúcar y dejar hervir unos minutos.

Poner en una fuente de horno un poco de las berenjenas; sobre ello láminas de muzzarella, un poco de la salsa, otra capa de berenjenas, muzzarella, salsa y espolvorear por encima con queso rallado. Cocinar en horno a temperatura regular durante 30 minutos.

EL PROFESIONAL LOS RECETA
BARTAMIAN LOS DISEÑA
SU HIJO LOS PREFIERE
LINEA PIE/RECTOR
DE ORTOPEDIA
BARTAMIAN

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL
Descuentos desde el 30% a Obras Sociales.
Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.
ORTOPEDIA
Bartamian
Av. Belgrano 1699 TE. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 TE. 3-4935 La Plata

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL
TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E.: 771-2520
Horario de atención: *Lun a Vier de 10.00 a 19.00 hs*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
N° 78.836
Director
MIHRAN SARAFIAN
Corresponsalía, receptoría de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av. Coxingui 191 Ap. 84
Cep. 00579 - San Pablo
T.E.: 813-6731

URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-3114 Montevideo

U.G.A.B. U.G.A.B.
12ª OLIMPIADA MUNDIAL
LIGA DE JOVENES
Buenos Aires - Agosto 15 al 20
El evento deportivo más importante del año
Basquet Masc. y Fem. - Volley Masc. y Fem. - Ping Pong - Fútbol
EE. UU. - Canadá - Francia - Inglaterra - Austria - Suiza - Holanda - Chipre
Líbano - Egipto - Siria - Grecia - Australia - Brasil - Uruguay - Argentina